

SEPTEMBER 2001 Jaargang 5 nr. 8

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Minister Van Grembergen
reikt Franstaligen de hand

200 jaar Vlaams-Brabant
in kaart gebracht

Bruegelproject slaat brug
tussen natuur en cultuur

Vierhonderd miljoen om
weer op beide oren te slapen

Burgemeesters in de rand voelen zich bekocht

De geplande hervorming van het Gemeentefonds zet kwaad bloed in een aantal gemeentehuizen in de rand. De sussende woorden van minister-president Patrick Dewael dat geen enkele gemeente er financieel op achteruit mag gaan, overtuigen niet en ook de situerende opmerkingen van Vlaams minister van Binnenlandse Zaken Paul Van Grembergen die het heeft over het hanteren van 'billijker parameters', nemen de onrust of wrevel niet weg.

Wat zijn de feiten? Het Gemeentefonds dat goed is voor 20 procent van de financiële middelen van de gemeenten, is nu 1,13 miljard euro (45,7 miljard fr) groot. Daar komen voortaan ook de gelden van het Investeringsfonds (128 miljoen euro of 5,1 miljard fr) en het waarborggedeelte van het Sociaal Impulsfonds (94 miljoen euro - 3,8 miljard fr) bij, plus het eerder beloofde miljard (24,7 miljoen euro) uit het Provinciefonds. De verdeling van die gelden zou voortaan via andere parameters gebeuren, met meer aandacht voor de fiscale draagkracht van de gemeenten. Concreet: de gemeenten die minder dan 5% aanvullende personenbelasting (APB) heffen, worden bestraft. Per procent dat die gemeenten minder vragen verliezen ze 10%. Ook de gemeenten die minder dan 700 opcentiemen op de onroerende voorheffing vragen, krijgen minder.

Goede leerling gestraft

In de 18 gemeenten van de rand bleven vorig jaar vijf gemeenten (Asse, Kraainem, Tervuren, Wemmel en Wezembek-Oppem) onder die 700 opcentiemen en Machelen blijft met zijn 4% aanvullende personenbelasting onder de nieuwe norm van 5%. Burgemeester Jean-Pierre De Groef (SP) is niet gediend met de geplande hervorming van het Gemeentefonds. 'Machelen kan bezwaarlijk als een fiscaal paradijsje worden bestempeld. Onze APB is zo laag omdat we ons inschakelen in het Strategisch Structuurplan Vlaanderen dat pleit voor bijkomende bedrijventerreinen nabij de luchthaven. De belastinginkomsten uit de aanwezigheid van die bedrijven spekken de gemeentekas zodat we de aanvullende personenbelasting laag kunnen houden, wat de plaatselijke bevolking ten goede komt', aldus de burgemeester die vindt dat Machelen als goede leerling bestraft dreigt te worden.

Bonus voor gemiste inkomsten

In Hoeilaart dat vorig jaar 28,5 miljoen frank heurde uit het Gemeentefonds en wellicht mag hopen op een hogere dotatie, snijdt burgemeester Vic Laureys (CVP) een nieuw thema aan. Hij pleit ervoor de aanvullende personenbelasting waaraan buitenlanders, vooral EU-burgers, ontsnappen te compenseren vanuit het Gemeentefonds. 'Ik heb een brief

gestuurd aan Vlaams minister Van Grembergen met de vraag een nieuw criterium in te lassen. Gemeenten waar EU-burgers een nog te definiëren procentuele drempel overschrijden, moeten aanspraak kunnen maken op bonussen voor het gemis aan inkomsten. Die burgers profiteren van

'Gemeenten waar EU-burgers een procentuele drempel overschrijden, moeten aanspraak kunnen maken op bonussen voor het gemis aan inkomsten'

de gemeentelijke voorzieningen zonder er echt mee voor te betalen; Een situatie die zich, alle verhoudingen in achtgenomen, ook voordoet in de zogenaamde centrumsteden die in juli l.l. hun dossier bij de minister gingen bepleiten. Hoeilaart is uiteraard niet de enige gemeente met procentueel veel EU-burgers. Daarom heb ik een aantal collega-burgemeesters aangeschreven om een gezamenlijke demarche te doen bij de minister. Ook al halen we geen gelijk, toch lijkt het me belangrijk aandacht te blijven vragen voor dat probleem', aldus Vic Laureys die vanuit de provincie Vlaams-Brabant begrip vindt voor zijn pleidooi. Wel meent gouverneur Lode De Witte dat de burgemeester zich van adres vergist. Volgens de gouverneur moet hier niet het Gemeentefonds maar de federale overheid optreden omdat zij de afspraken maakt betreffende het fiscale statuut van EU-, NAVO- of andere internationale ambtenaren.

Johan Cuppens

FOTO: PASCAL VIGNERON

- Verkeer is de SP een regeringscrisis waard, ja. Ik heb niet voor niets in het regeerakkoord laten stipuleren dat het aantal verkeersslachtoffers met een derde moet verminderen. Iedereen moet nu ook maar eens zijn verantwoordelijkheid opnemen. (Vlaams minister van Mobiliteit Steve Stevaert in De Morgen)
- In ons land kun je dronken en zonder rijbewijs met een veel te hoge snelheid op de weg rijden zonder veel kans te lopen dat je gepakt wordt. We willen van België toch niet het Francorchamps van Europa maken? (Vlaams minister van Mobiliteit Steve Stevaert in Het Nieuwsblad)
- Slechts een op zes rijdt in zone 30 niet te snel. (kop in de Financieel Economische Tijd)
- Dat er iets aan het hardrijden moet worden gedaan, is duidelijk. Senioren en kinderen durven de straat niet meer op. (Jef Foubert, voorzitter van de voetgangersbeveging in De Standaard)
- Afschrikking door onbemande camera's is het enige middel dat helpt tegen te hard rijden. (Karel Ooms, directeur Toerisme Vlaanderen & Brussel in De Standaard)
- Ik wil geen minister van vogelkastjes worden. Ik eis dat de federale regering de nodige middelen en mensen uittrekt om de onbemande camera's te laten werken en om verkeersovertredingen effectief te vervolgen. (...) Het is mij menens nu. Als de federale ministers niet durven optreden, doe ik het wel. (Vlaams minister van Mobiliteit Steve Stevaert in De Morgen)
- Het is altijd hetzelfde. Stevaert kondigt iets aan in de media en dan klaagt hij dat wij dat niet meteen uitvoeren. (federaal minister van Mobiliteit Isabelle Durant (Ecolo) in De Morgen)

VAN HOREN ZEGGEN

- Stevaert is al drie jaar minister. Hij draagt een verpletterende verantwoordelijkheid voor de toestand van het wegennet. Dat is in Vlaanderen abominabel vanuit veiligheids oogpunt. Denk alleen al maar aan het ontbreken van fietspaden. Hij heeft daarvoor wel iets meer geld kunnen veroveren, maar nog te weinig. (CVP-verkeersspecialist Jos Ansoms in De Standaard)
- Ik lever niet alleen de verkeersborden voor de snelheidsbeperking maar ook de onbemande camera's. Voor het filmrolletje en de bekeuring kan ik niet zorgen, dat is mijn bevoegdheid niet. Maar als blijkt dat de camera's ongebruikt blijven door een gebrek aan federale medewerking, zal iedereen het vlug met me eens zijn dat verkeer en verkeersveiligheid een volledig Vlaamse bevoegdheid moet worden. (Vlaams minister van Mobiliteit Steve Stevaert in De Standaard)
- In plaats van mekaar af te dreigen, moeten de gewesten en de federale overheid samenwerken om de verkeersveiligheid te bevorderen. (federaal minister van Mobiliteit Isabelle Durant in de Financieel Economische Tijd)
- Ze weten wat ik verdien, waar ik woon, hoeveel mijn huis heeft gekost, wat ik in het grijs heb betaald, welke ziektes ik heb gehad. En nu pakken ze mijn privacy op het kruispunt ook al af. Fuck zeg! (lezersreactie op de site van De Standaard)
- Moet je nu gans Vlaanderen in een politiesysteem steken zodat je om de vijf minuten een boete op je dak krijgt? Daar ben ik eerlijk gezegd niet van overtuigd en ik denk dat er nogal wat Vlamingen rondlopen die er zo over denken. (VLD-voorzitter Karel De Gucht in Het Nieuwsblad)
- Het is opmerkelijk dat chauffeurs, hoe vaak ze ook overtredingen plegen, eigenlijk zelf om meer controles vragen. Dat blijkt ten overvloede uit onze enquêtes bij weggebruikers. De chauffeurs willen meer gerechtigheid over hun eigen gedrag. (Werner De Dobbeleer, woordvoerder van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid in De Morgen)

Minister Van Grembergen wil af van vijandbeeld 4

Vlaams minister van Binnenlandse Zaken Paul Van Grembergen wil een mentaliteitswijziging tot stand brengen bij de Franstaligen in de rand. Hij roept hen op om 'citoyen' te worden van de deelstaat Vlaanderen.

200 jaar Vlaams-Brabant in kaart gebracht (I) 8

Op 21 september a.s. wordt het boek 'Geuren en Kleuren' voorgesteld dat de sociaal-economische geschiedenis van Vlaams-Brabant in de 19de en 20ste eeuw belicht. Randkrant sprak met dr. Peter Heyrman, een van de auteurs van het boek.

FiguranDten 10

Machteld De Schrijver is kunsthistorica en de bezielende kracht achter de vzw Culturama in Dilbeek. De vzw organiseert o.a. regelmatig originele themawandelingen in Brussel en verzorgt ook een aantal boeiende cursussen.

Allochtonen op de werkvloer (I) 22

De man achter de Gordel 25

Muziekonderwijs voor kinderen met een verstandelijke handicap 29

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

E N O O K N O G

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6

VAN HUIZEN EN TUINEN 24 • ZONDER OMWEGEN 26

RESTAURANT 28 • GASTENBOEK 32

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.

Hoofdredactie: Henry Coenjaarts

Eindredactie: Geneviève Ostyn

Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel

Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele

REDACTIEADRES:

Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, randkrant@pi.be

Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,

Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

Franstaligen in de rand moeten 'citoyen' worden van de deelstaat Vlaanderen

Paul Van Grembergen is geen politieke tafelspringer. Uit loyaleit tegenover zijn partij zette hij zijn droom om zijn politieke loopbaan te beëindigen als burgemeester van Evergem bij Gent in de koelkast om Johan Sauwens op te volgen als Vlaams minister van Binnenlandse Zaken. De nestor van de Vlaamse regering formuleert bedachtzaam, bijwilen academisch in gecompliceerde volzinnen, maar zijn boodschap is verrassend verfrissend; een uitgestoken hand naar de Franstaligen in de Vlaamse rand rond Brussel.

Ziet u mogelijkheden om met de regionalisering van de provincie- en gemeentewet specifiek Vlaamse accenten te leggen in de Vlaamse rand rond Brussel?

PVG Het belangrijkste is uiteraard dat Vlaanderen op geen enkele wijze rekenschap hoeft af te leggen aan de federale instanties in verband met de rand. De rand behoort integraal tot onze verantwoordelijkheid. Dat houdt in dat we de wetgeving die daarover bestaat, correct toepassen en doen toepassen. De Franstaligen moeten weten dat in de nieuwe structuur geen wijziging komt. Zij hebben rechten én plichten. Die balans kan niet uit zijn evenwicht worden gebracht.

Ten tweede hoop ik erin te slagen het vijandbeeld dat de Franstaligen in de rand voortdurend oproepen en zelfs misbruiken, geleidelijk aan af te bouwen. Ik wil hen zeggen: Franstaligen, deze deelstaat Vlaanderen is uw deelstatelijk vaderland. Zij zouden zich als citoyen - een begrip dat ze goed kennen - van de deelstaat Vlaanderen moeten gaan gedragen. In het verleden stelden ze zich niet op als 'citoyen' van de deelstaat Vlaanderen, maar gedroegen ze zich als een vijfde colonne, ofwel van de Franstaligheid in Brussel,

FOTO: PATRICK DE SPEE/AFARI

turele wereld van de Franstaligheid, maar politiek hebben ze zich ingeschakeld als 'citoyen' van Vlaanderen.

Dat is een Gentse situatie. Is zo'n mentaliteitswijziging ook haalbaar in de rand?

PVG Ik wil alleszins die poging doen. Het kan zijn dat ik stoot op de weerbarstigheid van de Franstaligen of op hun onverdraagzaamheid of op een vorm van enghed. Ik hoop erin te slagen hen dezelfde denkevolutie te laten meemaken, wetend dat de grenzen inderdaad vastliggen. Misschien moet ik daarvoor wel een soort bemiddelingsgroep inzetten van mensen in Vlaanderen die van origine Franstalig waren en zo een diplomatiek offensief ontketenen om hen te overtuigen: kijk eens, dit is de nieuwe kans die u krijgt om mee lid te worden van die deelstaat. Ik weet dat dit nooit eerder is geprobeerd, maar ik wil die poging wel doen.

ofwel van de Franstalige gemeenschap in Wallonië. Ik streef naar een mentaliteitswijziging.

Ex-Franstalige goodwillambassadeurs

Zo'n mentaliteitswijziging bepleiten is behoorlijk ambitieus.

PVG Ja dat is ambitieus. Ik verwijs in dit verband naar de mentaliteitswijziging in mijn regionale hoofdstad

U wil dus gaan werken met ex-Franstalige goodwillambassadeurs om de Franstaligen in de rand tot andere inzichten te brengen?

PVG Zo kunt u het noemen. Ik wil inderdaad een beroep doen op mensen uit een Franstalige leefwereld, maar die zich bekend hebben tot Vlaanderen en die de rijkdom ervaren van Vlaanderen dat niet meer het Vlaanderen is van honderd of van twintig jaar geleden maar dat zich echt ambitieus en open aan de wereld aanbiedt. We willen hen zo inschakelen in het nieuwe politieke weefsel.

'Ik wil het vijandbeeld dat de Franstaligen in de rand voortdurend oproepen, geleidelijk proberen af te bouwen'

Gent waar altijd een omvangrijke Franstalige bourgeoisie heeft gewoond. In het verre verleden waren zij dragers van het orangisme, later van het Belgische patriottisme. De jongste 15 jaar heeft zich een belangrijke kentering voorgedaan en werden zij dragers van Vlaanderen, hoewel ze thuis nog Frans spreken. Ze hebben nog altijd de cul-

Destructief vijandbeeld

Uit een recente studie naar de attitudes van de Franstaligen in de rand rond Brussel blijkt dat de integratiewil van de Franstaligen bijna onbestaande is. Dat is niet bepaald bemoedigend in de context van wat u wil.

PVG Toch blijf ik bij mijn eerder geformuleerde aanpak, ook al klinkt dat ambitieus. Maar ofwel verstarren

wij in het vijandbeeld dat alleen maar destructief en negatief is, ofwel kiezen we voor een totaal andere benaderingswijze. En die nieuwe aanpak bepleit ik.

Dezelfde enquête leert dat tussen de Nederlands- en de Franstaligen in de rand nauwelijks wrijvingen zijn in hun dagelijkse omgang en dat het alleen maar fout loopt als de politiek zich met de zaken begint te bemoeien.

PVG Dat er niet veel wrijvingen zijn heeft alles te maken met het feit dat ze in twee werelden naast elkaar leven zonder enige integratie. Die integratie is nochtans ons opzet. Het zou belangrijk zijn als symboolfiguren uit de Franstaligheid en uit de rand zeggen: 'mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken van Vlaanderen, wij zien wat in uw redenering en we willen daaraan meewerken.' Dat zal onze poging zijn.

Is dat een oproep?

PVG U mag dat inderdaad als een oproep beschouwen.

Uw aanpak getuigt van andere inzichten en uitgangspunten dan die van voormalig minister Peeters die met zijn beruchte rondzendbrief voor heel wat deining zorgde.

PVG Dat kan wel, maar laat ons duidelijk zijn: ik stap niet af van de wet. De regels liggen vast. De inwoners van de rand zijn de facto burgers van de deelstaat Vlaanderen. Niet anders. Dus hebben ze de keuze om zich tot in der eeuwigheid als vreemden te gedragen, ofwel om zich in te burgeren en in Vlaanderen hun verlangens en hun welzijn en welvaart te realiseren. Wat de omzendbrief betreft: die is er. We wachten op een arrest van de Raad van State. En als legalist zal ik me daarbij neerleggen.

Niet bang voor Zwitsers bezoek

Uw visie zal menigeen verrassen, zeker op een ogenblik dat de problemen in de rand opnieuw negatief in de kijker komen met het aanstaande bezoek van de Zwitserse Lili Nabholz-Haidegger die namens de Raad van Europa komt kijken of de rechten van de Franstaligen in de rand niet worden geschonden. Hebt u daar een goed oog in?

PVG Laat me zeggen dat ik er geen schrik voor heb. Ze zal haar rapport

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

maken volgens haar plichtenleer en volgens de inzichten die zij heeft opgedaan na de gesprekken met de federale overheid en met de plaatselijke mandatarissen. In de loop van september heeft zij ook een onderhoud met mij, met minister-president Patrick Dewael en minister Bert Anciaux. We zullen haar de toestand uitleggen en wijzen op de uitgebreide individuele rechten van de Franstaligen die in speciale wetten liggen vervat. Maar anderzijds zal ik haar duidelijk maken dat de Franstaligen geen minderheid zijn in de historische betekenis. In de rand staan we voor het gewone inwoningpatroon, met dien verstande dat burgers hier van hun status gebruik willen maken om de authenticiteit van een streek te veranderen.

Als men zo tegen het begrip minderheden aankijkt is het toch merkwaardig dat Vlaanderen of België zo lang heeft gewacht alvorens de Europese conventie over de minderheden te ratificeren. Die aarzeling heeft het imago van Vlaanderen in het buitenland geen goed gedaan.

PVG Omdat het geen neutrale psychologische politieke operatie was. Heel deze situatie vloeit eigenlijk voort uit de Clerfayt-systematiek, genoemd naar Europarlementslid en schepen van Sint-Genesius-Rode Georges Clerfayt (FDF) die nog altijd leeft in dat vijandbeeld waarover ik sprak. In het verleden ben ik namens de Vlaamse regering naar internationale conferenties gestuurd waar Vlaanderen door de Franstalige aanvalstroepen van Clerfayt en consorten in het defensief werd gedrongen. Ga het daar dan maar eens uitleggen. Sinds Lambermont

liggen de kaarten anders omdat de provincie- en gemeentewet naar de Gemeenschappen zijn overgeheveld.

In het slechtste geval zal de Raad van Europa aanbevelen om de rondzendbrief Peeters in te trekken. Zult u zich daar loyaal bij neerleggen?

PVG (aarzelend) Dat zal moeilijk zijn... (berpakt zich) Toch kan ik me moeilijk voorstellen dat de Raad van Europa een beslissing neemt die ingaat tegen de institutionele regels van dit land. Dan zou je in een situatie belanden waarbij een aantal waarden op hun kop worden gezet. Ik spreek eerder over waarden dan over evenwichten, omdat evenwichten te maken hebben met politieke balansen. Waarden hebben te maken met de vraag of dit land de rechten van de mens voldoende waarborgt. En dan zeg ik: ja de rechten van de mens zijn gewaarborgd. Vanuit die visie zal ik argumenteren dat de individuele Franstaligen in de rand een aantal rechten genieten. Vanuit dezelfde overweging zal ik de Raad van Europa eventueel laten weten: het spijt me, maar als u een dergelijke beslissing neemt, zal ik me daar niet bij neerleggen.

Henry Coenjaerts, Johan Cuppens

(Volgende maand verschijnt het tweede deel van het interview met minister Paul Van Grembergen waarin hij het heeft over het samenspel tussen de Vlaamse overheid, de provincies en de gemeenten).

Le Ministre Van Grembergen tend la main aux francophones

Dans une interview accordée à RandKrant, le nouveau ministre flamand de l'Intérieur, Paul Van Grembergen, tend la main aux francophones de la périphérie bruxelloise. 'L'alternative est claire: nous enliser dans une hostilité qui ne peut qu'avoir des effets destructeurs et négatifs ou opter pour une approche nouvelle, résolument différente: je plaide en faveur de cette dernière option', déclare le ministre, qui ajoute qu'il ne s'agit pas pour autant de déroger à la loi. 'Les habitants de la périphérie résident, de facto, en Région flamande. Ils peuvent choisir de se comporter éternellement comme des étrangers ou de s'intégrer et réaliser leurs désirs en Flandre, en y édifiant leur épanouissement et leur bien-être.'

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

HOEILAART

Nieuwe start voor Nerocafé

FOTO: JANTJIEK DE SPIEGELAAR

Na een moeilijke start enkele maanden geleden, heeft het Hoeilaartse Nero-café in het vroegere tramstationnetje nieuwe uitbaters gekregen. 'Het café moet bovenal een toffe ontmoetingsplaats worden waar niet in het minst de fans van Nero terecht kunnen. We gaan van het serveren van streek- en seizoensgerechten onze spe-

cialiteit maken', zegt uitbater Dimitri Erkens. Marc Sleen fleurde het café op met negenenzestig tekeningen die de geschiedenis van Nero in Hoeilaart weer-geven. In de Neroverhalen die rond 1986 van de tekenafels van Marc Sleen rolden, kwam het oude tramstationnetje van Hoeilaart voor het eerst voor als vaste woonplaats van Nero.

'Vandaag woont Nero er niet meer. Maar hij is niet ver weg want hij woont nu wat verderop in Groenedaal', zegt ridder Marc Sleen met een knipoog.

WF

VILVOORDE

Goedkoper met één auto

Het stadsbestuur van Vilvoorde wil het gebruik van eenzelfde wagen door verschillende mensen een duwtje in de rug geven. 'Het concept van de 'deelauto' houdt in dat een groep mensen een auto deelt of samen aankoopt voor gezamenlijk gebruik', legt schepen van Milieu Magda Van Stevens uit. 'De kosten worden gedeeld dus is het een stuk goedkoper'. Bijkomend voordeel is dat een 'deelauto' de mensen verplicht om stil te staan bij het gebruik ervan en daardoor vaker voor de fiets of het openbaar vervoer zullen kiezen. Om het concept ook in

Vilvoorde te promoten, organiseerde de stad onlangs een informatievergadering over de 'deelauto'. De vereniging Auto-pia uit Antwerpen gaf de geïnteresseerden toelichting bij de bestaande projecten en de verschillende formules om aan autodelen te doen. 'Omdat het echte initiatief van de mensen zelf moet komen, kan de stad niet meer doen dan het concept bekend maken', aldus Schepen Magda Van Stevens, 'maar hopelijk zullen enkele Vilvoordenaars binnenkort de stap zetten naar de deelauto'.

TD

FOTO: PASCAL WIGNERON

VLAAMS BRABANT

Meters en Peters gevraagd

FOTO: PASCAL WIGNERON

zijn we op zoek naar geëngageerde vrijwilligers die problemen zoals ontbrekende bordjes of beschadigde zitbanken meteen melden. Op die manier willen we zo snel en efficiënt mogelijk kunnen ingrijpen', aldus René Swinnen, gedeputeerde bevoegd voor toerisme.

De afdeling Toerisme van Vlaams-Brabant is op zoek naar peters en meters voor de toeristische routes in de provincie. Vlaams-Brabant beschikt over een resem wandelroutes, fietsroutes en wandelpaden die voortdurend om onderhoud vragen. 'De toeristische dienst wil een permanent onderhoudsysteem op poten zetten voor de verschillende routes. Daarom

Bedoeling is dat elke meter of peter één of meerdere routes voor zijn rekening neemt en eventuele problemen meldt aan de dienst Toerisme. Wie zich geroepen voelt om meter of peter te worden van een toeristische route, kan bellen naar Toerisme Vlaams-Brabant op het nummer 016/26 70 29 of mailen naar toerisme@vl-brabant.be

TD

Kiekebosboek

Het Educatief Bosbouwcentrum van Groenendaal in Hoeilaart heeft een boek gemaakt voor jeugdwerkers en iedereen die met kinderen of jongeren naar het bos trekt. Het Kiekebosboek vertelt hoe je verantwoord in het bos kunt spelen en tegelijk de natuur kan beschermen. 'Het Kiekebosboek is een heel praktische gids voor bosvriendelijk spelen', zegt Patrick Huvenne, directeur van het Bosbouwcentrum. 'Het boek zit boordevol bosspelen, weetjes en doe-tips'. Welke plaatsen in het bos lenen zich tot een bosspel?

Welke gerechten kun je bereiden met bosvruchten? Hoe bouw je een bosvriendelijk kamp? Op al die vragen geeft het Kiekebosboek een antwoord. Het nieuwe handboek kwam er op vraag van de jeugdwerking zelf. 'De boekjes die bestonden waren erg verouderd. Gezien het de jongeren zijn die moeten zorgen voor het bos van morgen, gingen we maar al te graag in op hun vraag', aldus Patrick Huvenne. Het Kiekebosboek telt 250 pagina's en kost 250 frank. Bestellen kan bij de Afdeling Jeugd en Sport van de Vlaamse Gemeenschap, Markiesstraat 1, 1000 Brussel,

tel: 02/553 41 21 of mailen naar: louissette.pierreux@wvc.vlaanderen.be

TD

FOTO: PASCAL VIGNERON

DE RAND

Financieel ruggensteuntje

De Vlaamse overheid wil het lokale sociaal-culturele leven in de Vlaamse rand rond Brussel zoveel mogelijk ondersteunen. Die intentie kadert in het tweesporenbeleid dat de overheid voert in de rand. Enerzijds moeten volgens de Vlaamse overheid anderstaligen die zich er komen vestigen open en gastvrij worden onthaald en anderzijds moet ook het Vlaams karakter van de regio worden bewaard. Om dat te realiseren wil men verenigingen en instellingen die onder de noemer 'Vlaamse initiatieven in de Rand' vallen, financieel ondersteunen. Verenigingen en instellingen die hun zetel hebben in de Vlaamse rand rond Brussel kunnen in aanmerking komen

voor een subsidie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Voorwaarde is wel dat ze beantwoorden aan minstens één van de volgende doelstellingen: het initiatief bevordert het Vlaamse karakter van de regio, de Vlaamse culturele aanwezigheid of de Vlaamse uitstraling, het bevordert de integratie van anderstaligen of het informeert bewoners van de rand over het Vlaamse karakter van de regio. Een folder met meer informatie over de subsidieregeling voor Vlaamse initiatieven in de rand is verkrijgbaar bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op het nummer 02/553 56 33 of via e-mail: jan.debock@coo.vlaanderen.be.

TD

VLAAMS BRABANT

Vijfde Interbedrijfssportdag

De Kamers voor Handel en Nijverheid van Vlaams-Brabant organiseren op 15 september de vijfde editie van de Chambers Trophy, de Vlaams-Brabantse Interbedrijfssportdag. 'Het gaat om een sportieve happening waarop werkgevers en werknemers van bedrijven uit de provincie elkaar kunnen ontmoeten in een ontspannen sfeer. Op die manier willen we tegelijk ook de bedrijfssport promoten', legt René Leekens, directeur van de Kamer van Koophandel, uit. Dit jaar nemen zowat honderd bedrijven

uit Vlaams-Brabant deel aan de Interbedrijfssportdag. De ploegen, die elk uit vijf personen bestaan, kunnen zich met elkaar meten in verschillende disciplines, zoals een hindernissenparcours, een loopwedstrijd en een race op vreemdsoortige fietsen. De vijfde Interbedrijfssportdag vindt plaats op het domein van de paracommandokazerne de Hemprinne in Heverlee. Vanaf 13 uur is iedereen welkom om te supporteren. Er zijn ook hapjes en drankjes voorzien.

TD

CHRISTUS OP DE KOUDE STEEN

Onze kerken staan vol devotiebeelden, meestal in hout of in natuursteen. Vroeger, toen de meeste mensen niet konden lezen en schrijven, dienden ze onder meer om de Bijbel aanschouwelijk te maken. Maar ook in de reliekenverering, die een soort garantie gaf op 'een plaats in de hemel', waren ze niet weg te denken uit het leven van de gelovigen. Wie kent er niet de expressieve kruisbeelden, of de lieflijke en tedere 'Sint-Anna-ten-drieën' die je nog in quasi elke dorpskerk tegenkomt? Minder bekend is de 'Christus op de koude steen' of de 'Rust van Christus'. Dit beeld is een op het gemoed werkende, aandoenlijke momentopname van een schaars geklede Christus die uitrust op de schedelplaats Calvariën bij Jeruzalem. Met lendendoek, doornenkroon en gebonden handen en voeten wacht hij op de voltrekking van zijn kruisiging. Meestal is het hoofd lichtjes zijdelings gewend en zijn er op het voetstuk steenblokken, een schedel en beenderen afgebeeld. Deze compositie mag geenszins worden verward met de uitbeelding van de 'Ecce Homo'. Hier wordt Christus voor de kruisdraging in een mantel getooid en aan het volk getoond. De meeste van deze devotiebeelden werden tussen 1500 en de tweede helft van de 17e eeuw gemaakt en zijn van Antwerpse of Mechelse herkomst. In de rand zijn er verschillende kerken met een beeld van 'Christus op de koude steen' zoals in de Sint-Janskerk van Tervuren, de twee kerken van Lennik, de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Lombeek, de Sint-Veronuskerk van Lembeek, de Magdalena-kapel van Vaalbeek, maar ook in de Sint-Niklaaskerk van Brussel en Edingen en natuurlijk ook in de kerk van Zoutleeuw.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELIERE

Machteld De Schrijver

Industriële kernen in een zee van groen

Vrijdag 21 september wordt het boek 'Geuren en kleuren' voorgesteld dat de sociaal-economische geschiedenis van Vlaams-Brabant in de 19de en 20ste eeuw wil vertellen. Gelijktijdig gaat in Leuven een tentoonstelling van start over hetzelfde thema. In een drietal bijdragen gaan we dieper in op het boek. Deze eerste aflevering is gewijd aan de grote lijnen.

'Wat opvalt aan de provincie Vlaams-Brabant is haar grote diversiteit', zegt dr. Peter Heyrman die meerdere bijdragen in het boek verzorgde. 'Dat is ook logisch want Vlaams-Brabant is tenslotte een recente creatie. In de provincie kun je zes regio's met zeer diverse profielen onderscheiden: Hageland, Haspengouw, Leuven, Pajottenland, Vilvoorde en Zenne&Zoniën. Ze hebben elk hun eigen kleur en geur, wat meteen de titel van het boek verklaart.'

Heyrman stelt dat je in de late 18de eeuw of de vroege 19de eeuw al kon voorspellen wat de roeping van die verschillende regio's zou worden. 'Dat was zeer nauw verbonden met de infrastructuur die er toen al waren: de steenwegen, kanalen en spoorwegen die in die periode werden aangelegd. De drie industriële kernen - Leuven, Vilvoorde en Halle - kwamen er omdat ze aangesloten waren op de drie transportwijzen: waterweg, spoorweg en steenweg. Het is die combinatie die de industriële activiteit aantrok en mogelijk maakte.' Later in de tweede helft van de 20ste eeuw zullen het ook die drie zijn die de moeizame maar uiteindelijk succesvolle reconversie naar een diensteneconomie doormaken. Het wedervaren van Vilvoorde met de sluiting van Renault en het terzelfdertijd aantrekken van heel wat nieuwe dienstenbedrijven is daarvan een sprekend voorbeeld. Ook die diensteneconomie dankt overigens een belangrijk deel van haar opgang aan nieuwe infrastructuur: de autosnelwegen, de luchthaven...

Zo dichtbij en toch zo ver

Die drie kernen blijven evenwel eilanden in een zee van groen. Dat 'groen' bestaat lange tijd uit landbouw en het is pas de voorbije decennia dat de residentiële bestemming belangrijker werd. Dat aanhoudende belang van de landbouw zal ook de industriële activiteiten beïnvloeden. Een deel van die industrie vloeit weliswaar voort uit Brusselse activiteiten - vooral in Halle en Vilvoorde, Leuven was autonoom - maar als lokale ondernemers industriële initiatieven ontplooiën, zijn die veelal gebonden aan de landbouw. Dat verklaart de vele brouwerijen, de maïsverwerking, de veevoederbedrijven, de leerlooierijen, de groentenverwerkende bedrijven zoals Marie Thumas. Heyrman: 'Ook buiten die drie kernen bouwt de kleinindustrie stevast voort op de landbouwproductie in de omgeving. Zo had

je in Kortenberg een enorm aantal brouwerijen en melkerijen. Dat is begrijpelijk: boeren specialiseren zich nu eenmaal makkelijker in de verwerking van grondstoffen die ze door en door kennen. Ze zijn thuis in die sector en weten of er al dan niet een markt voor is.'

Mooie voorbeelden van die nesteling in de agrarische tradities waren de ontwikkeling van dorsmachines van internationale faam in Buken, Kampenhout en de Belgica-land-

Vilvoorde, Drie Fonteinen

bouwplougen in Herent. Heyrman: 'Dat is inventiviteit op zijn Vlaams-Brabants. Andere meer hoogtechnologische ontwikkelingen moesten noodgedwongen van elders komen. Uit de hoofdstedelijke circuits dus die de noodzakelijke knowhow in handen hadden.'

Heyrman en co. noemen Vlaams-Brabant dan ook de periferie van de kern: Brussel kent een zeer intense en autonome dynamiek; daartegenover staat dan Vlaams-Brabant dat zich toelegt op toelevering van goederen - vooral voedsel - en goedkope arbeid, in hoofdzaak via pendel. Heyrman: 'De provincie lag te veraf om echt meegezogen te worden met Brussel en te dichtbij om zich autonoom te ontwikkelen. Vlaams-Brabant stemde zich dus af op Brussel maar anderzijds kon Brussel ook moeilijk zonder die rand die fungeerde als voedselschuur en arbeidsreservoir.'

Vlaamse groentenwinkels in Brussel

Met dat al beleefden de Vlaams-Brabantse steden een zeer geleidelijke modernisering, vindt Heyrman: 'Ik noem het een industrialisering op mensenmaat. Indien ik zou moeten kiezen tussen een leven in Leuven of Gent in die tijd, dan kies ik het eerste. Halle en Vilvoorde vormden daarop wellicht een uitzondering omdat ze wél die bevolkingsexplosie, met alle bijhorende ellende, meemaken. Een van de redenen voor die beperkte groei van de stedelijke bevolking is het feit dat het buurttramnetwerk bijzonder goed was uitgebouwd. Hoewel het Hageland bijvoorbeeld een achtergebleven gebied was, emigreerden er slechts weinig

mensen omdat ze makkelijk naar de stad konden pendelen. Dat droeg ertoe bij dat gezinnen drie tot vier verschillende inkomstenbronnen konden ontwikkelen. Heyrman: 'Een gezin fungeerde als economische micro-eenheid. In de voedselschaarste van 1840 zag je dat gezinnen een winkel-tje of café openden, wat huisnijverheid deden - bezems of sigaren maken bvb - een landbouwuittasting hadden en seizoenarbeid verrichtten. Later toen de landbouw werd gemoderniseerd, en er volk teveel was op het platteland, zwol de huisnijverheid, de pendelarbeid en de seizoenarbeid aan. Vele gezinnen stuurden ook een gezinslid uit om een winkel in de stad te openen. Dat ging heel geleidelijk: eerst brachten mensen dagelijks voedsel van hun dorp naar de stad, maar op een bepaald moment worden jonge koppels met de financiële steun van de familie naar de stad gestuurd om er een winkel te openen. Heel vaak bleven die winkels zich lokaal bevoorraden. Het hoeft dus niet te verbazen dat 90 pct. van de groentenwinkels in Brussel van Vlaamse origine is.'

Dat alles belet niet dat er grote sociale contrasten bestonden in de streek. Heyrman concretiseert die vloekende kleuren: 'De rijke Haspengouwse boer tegenover de keuterboertjes in het Hageland die zelfs koeien moesten huren, of tegenover de bietenmannen die elke herfst naar de Condroz trokken. In de steden was het niet anders: de Leuvense gangetjes lagen niet ver van de burgerlijke wijken. In Kortenberg leefden straatarme boertjes vlakbij de villa's van rijke Brusselse burgers.'

Het rijkste deel van België

In wat voorafging, bleek hoezeer de aanleg van infrastructuur de bestemming van de deelregio's van Vlaams-Brabant heeft bepaald in de voorbije eeuwen. Opmerkelijk is dat het in de vroege 19de eeuw meestal de privé sector was die de infrastructuur financierde. Heyrman: 'Het kanaal Mechelen-Leuven werd door de brouwerijsector gefinancierd, ook het kanaal Charleroi-Brussel-Rupel werd door de privé gerealiseerd. Toen die kanalen achteraf niet rendabel bleken te zijn, nam de overheid ze over. Ook de meeste spoor-en tramlijn en waren aanvankelijk privé. De overheid deed alleen wat de privé-sector niet wilde doen.' Structuren bleven ook in de 20ste eeuw belangrijk voor het wel en wee van steden. Heyrman: 'Dat Duracell naar Aarschot kwam, had alles te maken met de aanleg van de A12.' Wel was het, vooral tijdens de tweede helft van de 20ste eeuw, de overheid die de hoofdrol speelde in de aanleg van nieuwe infrastructuur. Het regionaal expansiebeleid dat diezelfde overheden in diezelfde periode voerden, was echter veel minder effectief dan de infrastructuur, bevoegt Heyrman: 'In veel gevallen was het een maat voor niks. In de jaren vijftig en zestig werden bijvoorbeeld in het Hageland industriezones aangelegd en allerlei vestigingsvoordelen aangeboden, maar de resultaten bleven beperkt. Afrondend kun je stellen dat Vlaams-Brabant in de loop

200 Years of Flemish Brabant: a series, a book and an exhibition

On Friday 21 September the book 'Geuren en Kleuren' ('Odours and Colours'), which provides an overview of the socio-economic history of Flemish Brabant in the 19th and 20th centuries, will be published.

An exhibition on the same theme to be held in Leuven, the provincial capital, will coincide with the book's publication. In a three-part series, Randkrant will be examining this theme in greater detail. From the first article in the series it's obvious that the really striking thing about the Province of Flemish Brabant is its great diversity. Randkrant spoke to Dr. Peter Heyman, who collaborated on the book.

van twee eeuwen zowat het rijkste deel van België is geworden. Eerst nog met een bescheiden industriële opgang die zich concentreerde op die enkele plaatsen waar de infrastructuur voorhanden waren. Die industriële kernen bleven eilanden in een zee van landbouwgroen - een landbouw die in het nabije Brussel een grote afzetmarkt vond en zo verknoot geraakte met een traditie van handelaren, verwerkende nijverheden en nijverheidsjes.

Als die posities eenmaal zijn ingenomen, valt het moeilijk daaraan iets te veranderen. De drie industriekernen worden ook de kernen van de diensteneconomie in de late 20ste eeuw. Hoewel: Zaventem werd een relatieve nieuwkomer van de nieuwe diensteneconomie die zich rond de Europese hoofdstad en zijn luchthaven vestigt. In plaats van massieve emigratie naar Brussel maakte de provincie vooral de laatste decennia een immigratie mee van mensen die in en om Brussel werken. Eind goed, al goed dan? Zo eenvoudig ligt het nu ook weer niet. Het boek ziet ook zware problemen voor de provincie: het nakende verkeersinfarct en de dure woningen - de prijs van de rijkdom als het ware. Maar dat hebt u ongetwijfeld zelf al ondervonden.

John Vandaele

Lot, Stoffenfabriek

'Voor gastronomische genoegens hebben de mensen heel wat geld over, maar voor het inhuren van een goede gids of een goede lesgever wordt er onderhandeld over honderd frank meer of minder!', zegt kunsthistorica Machteld De Schrijver van de vzw Culturama in Dilbeek. Culturama is een onafhankelijke en ongesubsidieerde vereniging die onder meer lezingen, stadsbezoeken en themawandelingen organiseert en dat al sinds meer dan tien jaar doet.

MDS We merkten bij grote tentoonstellingen in Brussel dat de mensen voor een half dagje naar een expositie in de hoofdstad komen, maar dat ze over Brussel zelf niet veel of weinig weten. Met een aantal collega's -historici en kunsthistorici- besloten we om een volledig dagprogramma aan te bieden. Omdat er ook aanvragen waren voor het geven van cursussen hebben we de vzw opgericht, om over een 'structuur' te kunnen beschikken.

Geén stad van steen alleen

MDS Vlamingen naar Brussel halen is een van onze betrachtingen. Het is mijn ervaring dat Vlamingen Brussel niet goed kennen, en dat zeg ik dan niet eens als kunsthistorica. Zelfs mensen die al jaren in Brussel werken kennen niet eens hun eigen werkomgeving. Meestal gaat het niet verder dan City 2, de Grote Markt en de Sint-Hubertusgalerijen. Ik begrijp het wel hoor, als je onder de middagpauze snel wat boodschappen doet ga je niet naar de gevels en de gebouwen staan staren. Het vooroordeel dat Brussel een vuile, gevaarlijke en Vlaamsonvriendelijke stad is, is nog niet van de baan. In sommige delen van Brussel is dat misschien wel zo, maar er zijn zoveel andere aspecten:

FOTO PATRICK DE SPIEGEL ABE

Machteld De Schrijver

'Vlamingen naar Brussel halen is één van onze betrachtingen'

het multiculturele aspect, de enorme verscheidenheid aan gebouwen en stijlen, het charmante Brusselse dialect -waar weer meer belangstelling voor is- en het feit dat Brussel niet alleen een stad van steen is, maar ook een stad met groen en water. En natuurlijk is er vreselijk veel te beleven en wordt er ontzettend veel gedaan op het vlak van cultuur.

Een andere doelgroep van de vzw is die van de Duitstaligen. Het is nog altijd een probleem om in Brussel een goede Duitstalige gids te vinden en op tentoonstellingen wordt er zelden rekening gehouden met Duitstaligen. Het lijkt wel alsof de Duitstalige gemeenschap in België niet meetelt en dat vind ik spijtig.

Cherchez la femme

MDS Van alle wandelingen die we organiseren - een stuk of acht- is de uitschieter de laatste twee jaar wellicht de vrouwenwandeling 'Cherchez la femme: in het voetspoor van beroemde en minder beroemde vrouwen'. Misschien omdat er een boek over gepubliceerd werd en omdat we de wandeling deden op de vrouwendag. Het

zegt wel wat dat er in Brussel maar twee standbeelden zijn voor beroemde vrouwen: één voor koningin Elisabeth en een voor Gabrielle Petit, een spionne die gefusilleerd werd tijdens de Eerste Wereldoorlog. Misschien komt er nu een derde beeld, van Marie Poppelin, daarover werden in het verleden gesprekken gevoerd met Brigitte Grouwels toen zij in de vorige legislatuur minister van Brusselse aangelegenheden was. De grote vraag is waar het beeld zal komen te staan.

Of er ook een mannenwandeling is? Nee, maar soms komen de mannen mee en dat vind ik wel leuk. Zo'n wandeling duurt 2,5 à drie uur en daar schrikken de mensen wel eens van. 'Oei, oei', gaat het dan, maar dan zeg ik snel dat er ook af en toe gepauzeerd wordt! Ik vraag meestal wel om de groepen niet te groot te maken omdat ik ervan houd met de mensen te praten en hun vragen uitvoerig te beantwoorden. Een groep van dertig is moeilijk, vijftien a achttien is geen probleem, twaalf is ideaal (vier of vijf ook), maar niet iedereen is bereid daarvoor te betalen.

Een harde sector

MDS Ik geef ook cursussen, maar dat loopt nu wat minder. De reden? Het aanbod wordt steeds groter, net als het aantal instellingen, en heus niet alleen in Brussel. Je hebt de culturele centra, de Gemeenschapscentra, de vzw 'de Rand', het Davidsfonds dat in heel Vlaanderen zit, de Brusselse universiteiten met hun permanente vorming en daar kun je als kleine vzw niet tegen op. Wij zijn niet in staat om grote honoraria of heuse promotiecampagnes te betalen. Het is niet altijd makkelijk, zeker niet sinds de recente wijziging in de wetgeving op de vormingsinstellingen waardoor het voor de 'kleintjes' wel erg moeilijk is geworden om te overleven. Dat doet pijn als je al iets hebt

opgebouwd. Voordien kregen we 100.000 frank subsidie en daar kun je toch al iets mee doen, maar daarna: niets meer. Er komt ook heel veel papierwerk kijken bij het runnen van zo'n vzw, je bent bijna meer bezig met het naleven van de regels dan met de inhoud en dat is niet echt bemoedigend, maar we doen voort en kijken met vertrouwen uit naar de toekomst. Een goed initiatief is alvast de oprichting van de dienst 'Onthaal en Promotie Brussel', die een coördinerende rol gaat spelen. Hierdoor zullen we eindelijk eens allemaal aan dezelfde tafel komen te zitten wat daarvoor niet het geval was; Toen was het zo'n beetje 'ieder voor zichzelf'. Je ontmoette mensen van andere organisaties wel eens op een of andere vergadering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, maar daar bleef het dan bij. Dat dit niet zomaar een nieuwe dienst is, maar een dienst die écht werkt is gebleken uit de geslaagde 11-juli viering van dit jaar in Brussel.

'Zelfs mensen die al jaren in Brussel werken kennen niet eens hun eigen werkomgeving'

Pittoresk Porseleinstraatje

MDS In de rand geef ik bijna elk jaar een cursus kunstgeschiedenis in Sint-Pieters-Leeuw, Overijse en Tervuren, maar ook hier is er heel wat concurrentie. Het sociocultureel vormingswerk is best wel een harde sector. Volwassenenonderwijs is overigens heel plezierig, de cursisten komen vrijwillig en ze zijn geïnteresseerd! Soms komen ze ook zelf aandragen met weetjes,

De vzw Culturama organiseert cursussen, thematische lezingen, museumbezoeken, stadsverkenningen en thema-wandelingen met naast de klassieke Tervurenwandeling bijvoorbeeld ook Brussel in de tijd van Leopold II, Brussel hoofdstad van de Art Nouveau en de Jugendstil, Kunst in de Brusselse metro, het volkse Brussel, Brussel literair bekeken, Brussel in de voetsporen van beroemde en minder beroemde vrouwen, Brussel en de vrijmetselarij, en Kerkhofbezoeken in Brussel, Laken, Ukkel, Evere, Sint-Gillis en Sint-Joost-ten-Node.

VOOR MEER INFORMATIE

Culturama

Baron de Vironlaan 140

1700 Dilbeek

tel. 02-569 27 74

fax 02-569 31 44

e-mail: culturama@pandora.be.

Permanentie elke maandag van

8 tot 12 uur.

documenten, video's en noem maar op. Die lessen zijn eerder een dialoog met de leerlingen dan een monoloog van de lesgever.

Soms maken we ook uitstappen naar andere steden -Doornik bijvoorbeeld, een veelal onbekende, maar mooie en interessante stad, net als Nijvel-, maar ook hier weer is het zo dat het aanbod groot is en dat mensen nu eenmaal niet elke maand twee keer op stap gaan. Ook op de Open Monumentendag zijn we actief, dit jaar met een wandeling van anderhalf uur in Anderlecht met als thema restauratie. We brengen een bezoek aan de kerk, het Erasmushuis -en de tuin-, de Rijksacademie en het Porseleinstraatje dat heel pittoresk is. Er is de laatste jaren sowieso heel wat vooruitgang op het vlak van restauratie en wat ook schitterend is, is de samenwerking met bijvoorbeeld Duitsland en Nederland.

Machteld De Schrijver: 'Flamen nach Brüssel zu holen ist eines unserer Anliegen'

'Für gastronomische Genüsse haben die Leute viel Geld übrig, aber bei der Verpflichtung eines guten Stadtführers oder Dozenten wird über 100 BEF mehr oder weniger verhandelt', sagt Machteld De Schrijver vom VZW [d.h. gemeinnützigen Verein] Culturama in Dilbeek, einem unabhängigen und unsubventionierten Verein, der unter anderem Lesungen, Städtetouren und Themenrundgänge veranstaltet. 'Eines unserer Anliegen besteht darin, Flamen nach Brüssel zu holen. Nach meiner Erfahrung, und damit spreche ich nicht einmal als Kunsthistorikerin, kennen die Flamen Brüssel nicht besonders gut, auch nicht, wenn sie dort schon viele Jahre arbeiten. Eine andere Zielgruppe des Vereins sind die Deutschsprachigen. Es ist noch immer ein Problem, in Brüssel einen guten deutschsprachigen Stadtführer zu finden, und auf Ausstellungen wird selten auf die deutsche Sprachgruppe Rücksicht genommen. Das finde ich schade', so Machteld De Schrijver.

Geneviève Ostyn

‘Wij willen de mensen opnieuw ernstig nemen’

Pas in juni kon de gemeenteraad van Overijse aan de slag. Na de verkiezingen van oktober 2000 volgde een juridisch steekspel met klachten, schorsingen en uiteindelijk een uitspraak van de Raad van State, alvorens Dirk Brankaer de eed kon afleggen als burgemeester en met zijn onuitgegeven coalitie aan het werk kon. De coalitie, een samengaan van Brankaers OV2002, VLD/SP plus Agalev, telt de kleinst mogelijke meerderheid: 14 op 27 zetels. De oppositie bestaat uit de partij van de vroegere burgemeester Eric Schamp (4 zetels) en de Franstalige lijst Union (9 zetels).

De (bijna) 47-jarige landschaps- en tuinarchitect Dirk Brankaer zet een familietraditie voort. ‘Vader droeg 14 jaar de burgemeesterssjerp na eerst 12 jaar schepen te zijn geweest. Zelf ben ik pas vrij recent in de politiek gestapt als stichtend lid van OV2002 die als programmapartij geen band heeft met een traditionele partij. Dat er behoefte was aan zo’n partij, bewijst haar steile opgang: van 3 zetels in 1994 naar 9 verkozenen vorig jaar. Die vooruitgang danken we ongetwijfeld voor een stuk aan de constante ruzie binnen de CVP tijdens de vorige legislatuur, die de gemeente veel schade heeft berokkend. De mensen waren de spelletjes van burgemeester Schamp en zijn acolieten beu en hebben voor verandering gekozen’, aldus Brankaer die geen behoefte voelt om na te trappen naar zijn voorganger, maar toch kwijt wil dat ‘het erger was dan Kafka, omdat de situatie naar het dictatoriale neigde’. Volgens Brankaer toont Schamp zich met zijn klachten ‘een slechte verliezer’. Over de klachten wil de nieuwe burgemeester nog kwijt dat ‘er dringend andere procedures moeten komen’. Volgens hem moet de behandeling veel vlugger verlopen, zodat er alleszins een uitspraak is voor de start van de legislatuur. ‘Bovendien is de Bestendige Deputatie van de provincie als politiek orgaan niet geschikt om een klacht te behandelen. De Raad van State lijkt me beter, met het Hof van Cassatie als beroepsinstantie. De democratie zou daar baat bij hebben. Nu heb ik de indruk dat men vijf maanden met de democratie in Overijse heeft gespot.’

Inhaalrace

Door die klachten lag Overijse beleidsmatig vijf maanden lam. ‘De administratie heeft intussen echter schitterend werk geleverd. Toen we in juni startten, lagen de dossiers keurig klaar en konden we beginnen met onze inhaalrace, die pas na de vakantie op volle toeren zal draaien. Dan zal het college ook zijn beleidsplan voorleggen. Toch is al afgesproken

FOTO: MASCAL VIGIERON

‘Ik heb de indruk dat men vijf maanden met de democratie in Overijse heeft gespot’

de belastingen niet te verhogen. We zullen wel besparen via een sanering van de uitgavenstroom. Ook inzake de politiehervorming liepen we vertraging op en moest ik bij mijn aantreden rapporten opvragen van voorbereidende vergaderingen’, aldus Brankaer die spreekt over ‘bijna dramatische toestanden’. Intussen is het

politiecollege geïnstalleerd, is een waarnemende zonechef aangesteld, staat de procedure voor een vaste zonechef in de steigers en zal heel snel de politieraad zijn samengesteld.

Splijtzwam

Als belangrijkste doelstelling spreekt burgemeester Brankaer, haast clichématig, over een ‘herinvoering van de democratie’ of ‘het dichten van de kloof met de burger’. Hoe wil hij dat aanpakken? ‘Dit college wil de mensen opnieuw ernstig nemen. We nodigen actiegroepen uit om hun dossier toe te lichten en zullen hun, indien mogelijk, een tijdschema meegeven waarin we werk willen maken van hun opmerkingen. Anderzijds willen we van Overijse weer een aantrekkelijke en propere gemeente maken. De herinrichting van de stationsbuurt is daarvan een onderdeel.’ En wat met het asielcentrum in Tombeek Heide? ‘Het probleem is vandaag niet acuut. Bij de regeringsbeslissing van eind vorig jaar om hier een asielcentrum te openen, werd de gemeente buitenspel gezet. Dat is niet goed en de beslissing heeft als een splijtzwam gewerkt. In dit gevoelige dossier wil ik mijn verantwoordelijkheid als burgemeester nemen en nuchter en beredeneerd meewerken aan de verdere afhandeling’, aldus Dirk Brankaer.

VAN 5/9 TOT 4/10

RANDUIT

A G E N D A

Rik Poot ten voeten uit

Van 1 september tot 13 oktober kunt u in het Kasteel van Gaasbeek naar een tentoonstelling van beeldhouwer én randbewoner Rik Poot. Dat is een buitenkans. 'Er zijn inderdaad niet veel musea waar beelden van mij te zien zijn. Dat komt omdat ik vind dat mijn werk daar niet op zijn plaats staat', aldus de kunstenaar.

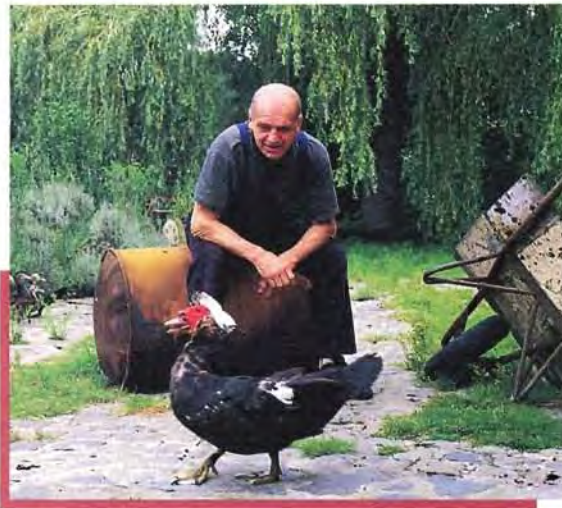

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Kasteel van Gaasbeek
Kasteelstraat 40
1750 Gaasbeek (Lennik)
Info: 02-531 01 30

Bruegel op muziek

In het kader van het Bruegelproject en in samenwerking met het Festival van Vlaanderen kunt u tijdens de maanden septem-

ber en oktober genieten van een reeks concerten rond de Brabantse polyfonie. De concerten hebben plaats in historische gebouwen, oude dorpskernen en de Gemeenschapscentra.

Op 14/09 in Gaasbeek, 16/09 in Sint-Pieters-Leeuw, 21/09 in Sint-Genesius-Rode, 28/09 in Dilbeek, 12/10 in Halle en Tervuren, 13/10 in Vilvoorde, 18/10 in Wemmel, 19/10 in Linkebeek, 23/10 in Drogenbos, 24/10 in Wezembeek-Oppem, 27/10 in Kraainem en 30/10 in Grimbergen.

Info: 016-20 05 40

Apprendre le néerlandais?
Do you want to learn Dutch?

Ligne d'information
0800/213 13

Information Hotline
0800/213 13

Nous vous aidons à aller de l'avant

We'll help you get ahead

www.vl-brabant.be

Waar? Oû? Where? Wanneer? Quand? When?

De provincie Vlaams Brabant helpt ook dit jaar anderstaligen bij hun zoektocht naar een geschikte taalcursus Nederlands. Daarvoor kunnen ze de hele maand terecht op het gratis nummer 0800-213 13.

N I E T T E M I S S E N

FESTIVAL VAN VLAANDEREN

Polyfonische concerten

In de 14de eeuw waren enkele baanbrekende Franse en Italiaanse componisten zo in de ban van de hoofse en geestelijke poëzie dat ze hiervoor een nieuwe, meerstemmige muzikale stijl ontwikkelden. Het Festival van Vlaanderen brengt dit najaar in de hele provincie daaruit het neusje van de zalm. De geselecteerde ensembles zijn gespecialiseerd in de klankrijkdom van de Trecento en van de 'ars nova', die door de musicologen terecht een 'subtiële' kunstvorm wordt genoemd.

Hoofse liefdeslyriek door Fin' Amors

De groep rond Katelijne Van Laethem, Fin' Amors, verklankt met brio de verfijnde liefdesbetuigingen van Francesco Landini (1330-1397). Deze componist uit Fiesole schreef ontelbare verheven verzen en kon ondanks zijn blindheid op alle toen gangbare instrumenten improviseren. Ooit won hij in Venetië een dichtwedstrijd waarin hij 'de harten van de toehoorders bijna uit hun borst deed springen' en zijn muzikale begeleiding op het draagbaar orgeltje 'zoet en bekoorlijk' was. Zijn ballades en spirituele lofzangen friste hij op met melodieuze versieringen. Vooraleer hij tot kapelmeester van de Lorenzokerk in Firenze werd aangesteld, componeerde hij nog talloze madrigalen en rondelen, die nog eleganter klonken dan zijn vroeger werk. Typisch zijn vooral de afrondingen; Vooraleer de slotzin begint brengt Landini de luisteraar meestal nog op een zijspoor, dat de spanning opdrijft en de ontknoping uitstelt.

Fin' Amors

BEELDTJE UIT HET KASTEEL VAN GAASBEEK

Kasteel van Gaasbeek, vrijdag 14/9 om 20u30 (02/531 01 30)

Romantische liederen van Guillaume de Machaut

Edward Wickham en The Clerks' Group verklanken zowel romantische als historische composities van de Franse duizendpoot Guillaume de Machaut (1300-1377). Nadat deze toondichter de koning van Bohemen, Jan van Luxemburg, op zijn krijgstochten had vergezeld werd hij beloofd met een kanunnikenpost in de kathedraal van Reims. Lyrisch weidt hij uit over de verwickelingen van de Honderdjarige Oorlog. Zijn amoureuze belevenissen worden verteld in het boek 'Voir Dit', dat verwant is met de 'Roman de la Rose'. Hij wordt verliefd op een jong meisje van hoge afkomst en schrijft haar smachtende brieven, maar wegens het grote leeftijdsverschil komt het niet tot een idylle. Hoewel hij zich vaak baseerde op volksmuziek bedacht de Machaut ook expressievere tonen en introduceerde hij andere ritmes.

Het ensemble brengt tevens fragmenten uit het Ivrea-manuscript, dat dateert uit de periode van de pausen van Avignon, die op een breuk met Rome aanstuurden.

Sint-Pieters-Leeuw, Sint Pieterskerk, zondag 16/9 om 16u.

Info: 02-371 22 62

Muziek rond de 'Canterbury Tales'

De Engelse schrijver Geoffrey Chaucer (1340-1400) was één van de belangrijkste tijdgenoten van de 'ars nova' componisten. Hoogstwaarschijnlijk hebben ze elkaar beïnvloed en daarom is het geen onaardig idee om hen in één programma samen te brengen.

Zefiro Torna kiest voor dit concert representatieve ballades, rondelen en madrigalen. De 'virelais', die het programma sieren, zijn oudfranse, verhalende gedichten met een strak rijmschema en korte coupletten die de luisteraar aansporen om te dansen.

Acteur Tom Hannes vereenzelvigd zich met de pelgrims van Chaucer die een tocht ondernemen van Londen naar de kathedraal van Canterbury. Onderweg bestoken ze elkaar met al dan niet geloofwaardige verhalen, het ene al fantastischer en gewaagder dan het andere. Wie van ironie en erotiek houdt komt zeker aan zijn trekken.

Dilbeek, Sint Anna Pedde kerk, vrijdag 28/9 om 20u30.

Info: 02-466 20 30

Ludo Dosogne

PODIUMKUNSTEN

THEATER

VRIJDAG 21 SEP

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

U, Nu! Door Theater Luxemburg

● 20.30

VRIJDAG 28 SEP

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06

Lijsterbessenbomenlaan 6

Och Hiere Goed toch

door het Theater Tinnepot (Arca)

Benefietvoorstelling voor het kinderdagverblijf 't Kraaiennestje

● 20.00

28 EN 29 SEP

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Mamma Medea door Het Toneelhuis

● 20.15

ZATERDAG 29 SEP

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

Woorden door Mich Walschaerts

● 20.30

DANS

ZATERDAG 29 SEP

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Spledge door Cie Bud Blumenthal

● 20.30

HUMOR

DONDERDAG 27 SEP

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Het beste uit 10 jaar

Dirk Denoyelle

● 20.30

JEUGDVOORSTELLINGEN

ZONDAG 9 SEP

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoevestraat 67

Frank Cools, Popocatepetl

Voor 5 à 8-jarigen en familie

● 15.00

ZATERDAG 22 SEP

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Petrushka door Theater De Spiegel

MUZIEK

KLASSIEK

ZATERDAG 8 SEP

ZAVENTEM

Feesttent aan het rustoord

Trappeniers, H. Henneulaan 1

Concert door de Koninklijke Fanfare De Eendracht

naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van het rustoord Trappeniers.

● 15.00

ZONDAG 9 SEP

GRIMBERGEN

Beiaardconcerten Basilek Sint-Servaas

NIET TE MISSEN

POËZIESHOW

Marcel Vanhilt op poëzietoer

Marcel Vanhilt en toneelgroep Luxemburg toeren dit najaar door Vlaanderen met een educatieve en amuzante poëzieshow. Ze graaien in oude dichtbundels en toetsen de gevonden verzen aan hedendaags materiaal. Hebben de rijmelaars nog steeds het overwicht of zoeken de huidige poëten hun toevlucht in omslachtige zinnen met onverwachte wendingen? Vanzelfsprekend vangt we echo's op van de middeleeuwse minnetroubadours en de welbespraakte rederijkers. De acteurs 'kwinkeleren' nog vrolijker dan de tsjilpende vogels van Guido Gezelle. Ze gaan te rade bij de boegbeelden van de literaire beweging 'Van Nu en Straks'. August Vermeylen laaft zich aan de Duitse en de Franse cultuur. De expressionisten vinden er geen doekjes om. Rechttoe, rechtaan praten ze over hun wildste verlangens. Blits is de poëzie van Paul van Ostaïen. Onze Noorderburen zijn, vooral in de twintigste eeuw, uitermate actief. Leo Vroman is letterlijk en figuurlijk gebiologeerd door de taal. In Vlaanderen eisen twee Hermannen de aandacht op; De Coninck en Brusselmans blijken nochtans elkaars tegenpolen.

Dilbeek, CC Westrand, première vrijdag 21/9 om 20u30.

Info: 02-466 20 30

LD

NIET TE MISSEN

PIANORECITAL

André De Groote speelt Frédéric Chopin

De Poolse componist Frédéric Chopin (1810-1849) was zelf ook een groot pianovirtuoos. Zijn speeltemperament en zijn patriotisme zou hij van zijn moeder hebben geërfd. Hij was erg begaan met de politieke situatie in zijn land. De verovering van Warschau door de Russen inspireerde hem bijvoorbeeld tot hartstochtelijke muziek. Chopin week omwille van de Russische bezetting uit naar Parijs, waar hij een armoedig bestaan leidde tot hij met lessen en concerten in zijn levensonderhoud kon voorzien. Zijn liaison met de schrijfster George Sand verschaftte hem toegang tot de hoogste kringen en inspireerde hem tot talloze composities. Hij trok zich de breuk met haar in 1847 erg aan. Mede door zijn zwakke gezondheid stierf hij twee jaar later op 39-jarige leeftijd.

Het Festival van Vlaanderen-Vlaams Brabant nodigt pianovirtuoos André De Groote uit voor twee repertoireconcerten in de Brusselse rand. Hij vertolkt naast vier ballades en een barcarolle, geïnspireerd op Venetiaanse gondelliederen, ook de tweede pianosonate van Chopin met de gevoelige treurmars.

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve,

vrijdag 21/9 om 20u30.

Info: 02/381 14 51

Wezembeek Oppem, GC De Kam,

woensdag 24/10 om 20u30.

Info: 02-731 43 31

LD

Concert naar aanleiding van Open Monumentendag door Rien Aarssen

● 16.30

VRIJDAG 14 SEP

Kasteel van Gaasbeek

Polyfonisch Concert

in het kader van het Bruegelproject

Fin'Amors

Info: 016-20 05 40

● 19.30

ZATERDAG 15 SEP

ZAVENTEM

Gemeentelijk Auditorium

Hoogstraat 50

De Evangelische Gemeente Zaventem organiseert een *gospelconcert*

met drie jongerenkoren.

Info: 02-721 37 35

● 20.00

ZONDAG 16 SEP

GRIMBERGEN

Beiaardconcert Basilek Sint-Servaas

Zondagsrecital door Rien Aarssen

● 16.30

ZONDAG 16 SEP

SINT-PIETERS-LEEUEW

Sint-Pieterskerk

Polyfonisch concert

in het kader van het Bruegelproject

*The Clerks' Group -**Edward Wickham*

Info: 016-20 05 40

● 16.00

WOENSDAG 19 SEP

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Appassionato door het Floristan Piano Trio

● 20.30

VRIJDAG 21 SEP

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoevestraat 67

Repertoireconcert

in het kader van het Bruegelproject

*Festival van Vlaanderen**Vlaams-Brabant*

André De Groote (piano)

● 20.30 (inleiding door

Jan Christiaens om 19.30 uur)

STROMBEEK EN DILBEEK SAMEN STERK

Randstadcentra halen banden nog nauwer aan

Vorig seizoen besloten de culturele centra van Strombeek Bever en Dilbeek voor de promotie van de activiteiten hun krachten te bundelen. Door vanaf dit seizoen hun theater- en dansprogrammering volledig op elkaar af te stemmen, overlappingsen te vermijden en zelfs één gezamenlijk podiumabonnement aan te bieden, is de samenwerking tussen deze Randstadcentra nog hechter geworden. Dit jaar prijken maar liefst 54 theater- en dansproducties op het eenheidsaffiche. Een unicum in Vlaanderen.

'De culturele centra van Strombeek en Dilbeek zijn bondgenoten in een belangrijk cultuurcomplot', bevestigt directeur Chris Maere van het CC Strombeek. 'We zijn artistieke verwanten, die hun beleid en hun programmering in onderling overleg uitstippelen. Onze zalen liggen maar een boogscheut van elkaar en dus heeft het weinig zin om een zelfde voorstelling in beide schouwburgen te laten spelen. Belangrijke of succesvolle producties gaan we vanaf volgend jaar wel vaker enkele dagen na elkaar op dezelfde plek programmeren. Dat gebeurt nu al met 'Mama Medea' van Tom Lanoye en het Toneelhuis. Tsjechovs 'Zomergasten' door De Tijd is eveneens goed voor een hele reeks.'

Banden met Brussel

De contacten met de tenoren van het Brussels podiumlandschap stonden lang op een laag pitje, maar daar is nu verandering in gekomen. 'De Bottelarij heeft ons zelfs uitdrukkelijk gevraagd om Shakespeare's koningsdrama 'Richard II' na de voorstellingenreeks in Molenbeek te laten doorspelen in Westrand', stipt Chris Maere aan. De KVS-ploeg is ervan overtuigd dat er voor deze productie, waarin Dirk Roofthoofde de hoofdrol voor zijn rekening neemt, voldoende belangstelling is in de rand. Ook met het Kaaithheater zijn er al sinds vorig jaar overeenkomsten om de producties van het Toneelhuis over Brussel en de Randstadcentra te spreiden. Geïnteresseerde toeschouwers zijn van nature mobiel. En voor de grote producties zijn we bereid om een pendelbus in te schakelen. Uitzonderlijk wordt ook uitgeweken naar bijzondere locaties. Chris Maere licht een tipje van de sluier: 'Toneelgezelschap B & D, dat onlangs jong en oud verraste met 'De Brandweermannen', heeft voor een spectaculaire voorstelling over een duikboot een hangar nodig. Het stuk zal nu komende lente worden opgevoerd in een scheepswerf aan het kanaal Halle-Vilvoorde. Voor de theatrale aankleding van de ruimte zorgen de studenten van het Rits.'

Steeds meer publiek

In de Randstadcentra is de totale publieksopkomst in de voorbije twaalf maanden gegroeid. 'Westrand kreeg er zes procent toeschouwers bij en in Strombeek is de gemiddelde zaalbezetting opgelopen tot 260 toeschouwers', aldus Maere. Hoewel er ook theater- of dansliefhebbers afhaken, zijn er nog meer die er bij komen. Strombeek en Dilbeek zijn zeker geen concurrenten; Publiek van elkaar afsnoepen zou destructieve gevolgen hebben. Wel bedenken we tijdens onze rondetafelgesprekken steeds weer nieuwe initiatieven. Met het 'Vlotte pennen' project sporen we jongeren uit het middelbaar onderwijs bijvoorbeeld aan om de bijgewoonde voorstellingen op een originele manier te evalueren.

Naast het huidige partnerschap, dat nog verder wordt uitgebouwd, zijn er ook samenwerkingsverbanden met andere culturele centra. 'Exclusiviteitscontracten hebben we vermeden, want we streven naar vele kruisbestuivingen. Zo starten we onder meer met interregionale ateliers voor beeldende kunst. Eigenlijk is de Randstadfilosofie een toonbeeld voor heel Vlaanderen', besluit Chris Maere.

Chris Maere

'Publiek van elkaar afsnoepen zou destructieve gevolgen hebben'

Ludo Dosogne

ZONDAG 23 SEP

GRIMBERGEN

Beaardconcerten Basiliek Sint-Servaas

Gastconcert door Paul Bourgois n.a.v. Pater Feyen-dag

● 16.30

ZONDAG 23 SEP

ROOSDAAL

Onze-Lieve-Vrouwewerk Lombeek

Historische concerten

Concert met werken van Bach en Sweelinck met Suzanne Doll aan het orgel en Herbert Hoever aan de viool.

Info: 02-532 50 80

● 16.00

ZONDAG 23 SEP

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Aperitiefconcert

Marlene Dietrich - Falling in love again, door Ensemble Grupetto

● 11.00

WOENSDAG 26 SEP

WEMMEL

GC De Zandloper, Kaasmarkt 75

Het Vlaams Harmonieorkest vzw brengt werk van **Vlaamse componisten**

zoals Segers, Brossé, Swerts, Van der Roost e.a.

Info: 02-267 96 99 of 0474-393 357

● 20.00

VRIJDAG 28 SEP

ITTERBEEK

Sint-Annakerk

Zefiro Torna en Tom Hannes

Ridder op de rand

Info: CC Westrand, 02-466 20 30

● 20.30

ZONDAG 30 SEP

ROOSDAAL

Onze-Lieve-Vrouwewerk Lombeek

Historische concerten

Concert met werk van Pergolesi, Haendel, Froberger, Bach e.a. met Peter Thomas aan het orgel en Gunter Carlier aan de basuin

Info: 02-532 50 89

● 16.00

KLEINKUNST

VRIJDAG 21 SEP

WEMMEL

NIET TE MISSEN

TONEEL

'Mamma Medea',
een sarcastisch liefdesdrama

Was Jason werkelijk een opportunistische egoïst en Medea een meedogenloze heks? Tom Lanoye baseert zich voor zijn Toneelhuisproductie 'Mamma Medea' zowel op de vaak gespeelde tragedie van Euripides als op een minder bekend dichtwerk van Apollonios van Rhodos. Han Kerckhoffs speelt Jason die van zijn oom de opdracht krijgt om een goudkleurige ramsvacht, het Gulden Vlies, uit Kolchis weg te halen. Hij laat daarvoor een reusachtig schip bouwen, de Argo. Met vijftig trawanten onderneemt hij de gevaarlijke tocht. Slechts met de hulp van de koningsdochter

Medea, gespeeld door Els Dottermans, slaagt hij in zijn opzet. Zowel Jason als Medea in de ogen van de buitenwereld excen-triekelingen. Toch gedragen ze zich verschillend. De vrouw is bijvoorbeeld veel passioneel en intuïtiever dan de man. Ze wordt pas bloeddorstig als ze door hem vernederd wordt. Gerardjan Rijnders, die jarenlang Toneelgroep Amsterdam leidde, regisseert het stuk als een onvoltooid, sarcastisch liefdesdrama.

Grimbergen, CC Strombeek, vrijdag 28 en zaterdag 29/9 om 20u15. Info: 02-263 03 43

LD

VRIJDAG 28 SEP

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef 1

Brussels Jazz Orchestra & Bert Joris, openingsconcert Jazz

Hoeilaart Intern'l Belgium

● 20.00

29 EN 30 SEP

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef 1

Jazzwedstrijd Jazz Intern'l Belgium i.s.m. Jazz Vlaanderen, een

internationale jazzwedstrijd voor jonge muzikanten.

● Zaterdag vanaf 18 uur,

zondag vanaf 13 uur.

5 SEP

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Pearl Harbor

● 20.30

9 SEP

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

Shrek

● 15.00

Villa Beverbos, Haagdoornlaan 15
Een boodschap van liefde,
een kleinkunst- en cabaretavond.
Info: Monique Van der Straeten,
02-461 19 38

POP EN ROCK

16 SEP

HOELAART
NerorockFicher Z, Liquido, De Heideroosjes,
The Kids, Mint, Admiral Freebee en
Mintkov LunaInfo: 0496-55 95 69 of
0495-27 04 61, www.nerorock.be

● Vanaf 13.00 uur

WERELDMUZIEK

VRIJDAG 28 SEP
TERVUREN

CC Papeblok 02-768 03 00

Pastoor Vandesandestraat 15

The Congee, de seizoensopener met op-
windende muziek en een schitterende visuele act

● 20.30

JAZZ

DONDERDAG 27 SEP

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Greetings from Mercury

● 20.30

The congee

Kunstconfrontatie in Tervuren

De vzw De Vrienden van de School van Tervuren organiseert, in het kader van Furament 2002, een tentoonstelling waarin hedendaagse Tervuurse schilders een confrontatie aangaan met kunstwerken uit de 19de eeuw

van de School van Tervuren. Een zestal werken van schilders van De School die permanent tentoongesteld worden in het museum Het Schaakbord, zullen als inspiratiebron dienen. Alle vormen en technieken van schilderkunst zijn toegelaten. Deelnemers moeten wel beantwoorden aan een aantal criteria:

- Geboren zijn gewoond hebben of wonen in Tervuren (Tervuren, Duisburg, Vossem, Moorsel).
- Minstens drie individuele tentoonstellingen hebben gehad in kunst- of bedrijfs Galerijen of culturele centra (uitnodigingen dienen als bewijsmateriaal).
- Een aan zijn/haar werk gewijd artikel verkregen in een nationale of internationale publicatie, met uitzondering van advertentiebladen.

Een onafhankelijk selectiecomité zal de ingediende dossiers beoordelen. Inschrijvingen tot deelname moeten uiterlijk op 8 oktober ingediend worden op het secretariaat van de vzw De Vrienden van de School van Tervuren.

Het reglement, de praktische informatie en het inschrijvingsformulier zijn verkrijgbaar op het secretariaat van de vzw Vrienden van de School van Tervuren, Streekstraat 72, 3080 Tervuren, tel. 02-767 44 37.

OPEN MONUMENTENDAG

Metaal, een ijzersterk verhaal

'Grondstof, stof tot nadenken', dat is het thema van de Vlaamse Open Monumentendagen tijdens de komende jaren. Dit jaar staat de grondstof metaal centraal. Hoewel veel architecten op het einde van de 19de eeuw dankbaar gebruik maakten van de constructieve en functionele eigenschappen van de producten uit de metaalindustrie, was slechts een minderheid onder hen geïnteresseerd in de decoratieve mogelijkheden. Veel bouwmeesters vonden metaal allesbehalve mooi en camouflleerden het daarom vaak. Zo niet de Fransman Charles Girault die voor de wereldtentoonstelling in Parijs 'Le Petit Palais' had ontworpen en die nog een aantal andere mammoetontwerpen op zijn palmares heeft. Als 'hoofdarchitect' van koning Leopold II, die luidop droomde van een 'klein Versailles', tekende Charles Girault ook het Afrika Museum van Tervuren, met zijn prachtige metalen koepel en grandioze portalen die de rotonde afsluiten.

In het kader van de Open Monumentendagen werkten de leerlingen van het laatste jaar Sint-Lukas kunsthumaniora uit Brussel onder leiding van hun leraar Alain Bruyndonckx daaromtrent een tentoonstelling uit. In 11 ijzersterke verhalen in woord en beeld belichten ze onder meer de figuur van Charles Girault en de bouwgeschiedenis van het museum. De expositie wordt afgerond met een panorama van de architectuur tijdens de eeuwwisseling. De tentoonstelling staat van 9 tot en met 30 september opgesteld in de rotonde van het Afrika Museum (Info: 02-769 20 81). Ook elders in de rand kunt u tijdens Open Monumentendag een aantal bezienswaardigheden gaan bekijken en deelnemen aan rondleidingen en wandelingen. Een paar voorbeelden:

Brouwerij Eyenbosch en de Smidse 'Peeters' in Dilbeek, de Gemeentelijke Feestzaal van Drogenbos waar een tentoonstelling over metaal loopt, de gemeentewinkel van Grimbergen, het Kasteel-Gemeentehuis en de Ijzergieterij Desbeck van Hoeilaart, het Druivenmuseum van Overijse, de Portaelschool voor Beeldende Kunsten in Vilvoorde, het Gemeentelijk auditorium van Zaventem waar de tentoonstelling 'Op zoek naar metaal' loopt, Kunstsmederij Jozef Wauters in Sint-Genesius-Rode.

Meer informatie vindt u op www.monument.vlaanderen.be waar u makkelijk gericht kunt zoeken.

DINSDAG 11 SEP

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Chocolat

● 20.30

WOENSDAG 12 SEP

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

Captain Corelli's mandolin

● 20.30

DONDERDAG 13 SEP

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02 731 43 31

Beekstraat 172

Team Spirit

● 20.00

DINSDAG 21 SEP

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Pearl Harbor

● 20.30

DINSDAG 25 SEP

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Shrek

● 20.30

WOENSDAG 26 SEP

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

La stanza del figlio

● 20.30

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Olieverfschilderijen

van Lieve Ophalvens

ODE AAN DE DRUIF

Van 14 tot 17 september is het weer zover, tijd voor het Druivenfestival in Hoeilaart. Op vrijdag 14 september gaat het festival van start met de opening van de Druiven- en Afrika-tentoonstelling op het gemeentehuis. Om 20.30 heeft het openingsconcert 'World Celebration' plaats met het kinderkoor Scala, pianoduo Stijn en Steven Kolacny en tenor John Wright. De nacht van de jeugd gaat van start om 20.30 uur met een optreden van Sylver. Op zaterdag staat er ook heel wat op het programma: reuzevlooiemarkt, Afrikaanse markt, kaastaaftenfestival, dans- en muziekfestival, Afrikaanse speeltuin, Kioskconcert, feestmis, reclamestoet, Afrikaanse lichtstoet en later op de avond een Bal en een Party.

Op zondag is er reuzevlooiemarkt, een houthakkerswedstrijd, een Druivenmis, een Afrikaanse markt, een aperitiefconcert met Smeulders & Smeulders, Nero rock, volksmuziek met 't Kliekse, een etnisch muziek- en dansfestival, een big bandconcert en een Afrikaanse avond. Op maandag tenslotte is er een jaarmarkt, zingt Johnny Voners liedjes van Charles Aznavour, is er een wielercriterium en ook nog een kioskoptreden gevolgd door een vuurwerk.

Voor meer informatie:
www.hoeilaart.be

TOT 9 SEP

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

Tentoonstelling

Jean Rigaux, een veelzijdig

Overijse kunstenaar.

● Dagelijks open van 11 tot 19 uur

VAN 5 SEP TOT 1 OKT

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Fotografie Circuit Vlaanderen

Sharp Edged door Els Fiev

TOT 24 SEP**ALSEMBERG/BEERSEL**

Tuin der Onlusten, Klutsstraat 24

Openlucht tentoonstelling**Symbiose** door de New Flemish

Primitive Art School vzw met werk van Zjuul Devens, Al Balis, Beg-Tsé, Steven De Bus en Dimitri Oosterlinck.

Info: 02-380 34 28

Open op zaterdag 1, 8, 15 en 22 september en op zondag 2, 9, 19 en 24 september, telkens van 11 tot 19 uur. Op 9 september is er een modeshow om 16 uur.

Al Balis

FOTO: RITA DANIELS

TOT 7 OKT

Kasteeldomeinen van Groenenberg en Gaasbeek

Hortus Panoramicus.

In het kader van het Bruegelproject gaan vijf kunstenaars met hun artistieke installaties in dialoog met de parken van Groenenberg en Gaasbeek.

Info: bezoekerscentrum Gaasbeek, 02-532 20 38

Tentoonstelling Hortus Panoramicus in de kasteeldomeinen van Groenenberg en Gaasbeek.

Vlaams-Brabant in geuren en kleuren

Alles wat u altijd al wilde weten over de geschiedenis van Vlaams-Brabant krijgt u dit najaar bevattelijk en aanschouwelijk voorgeschoteld in de tentoonstelling 'Geuren en Kleuren' in het Stedelijk Museum van Leuven. Het uitgesleten handvat van een rooivork, een gereconstrueerd 'gangske' uit een arbeiderswijk en de geur van typische werkmanskost, zijn naast talloze foto's, films en documenten illustratief voor de sociaal-economische evolutie van de voorbije twee eeuwen.

Of u nu uit het Pajottenland komt of uit het Hageland, u zult in Leuven niet tevergeefs op zoek gaan naar de 'roots' van uw voorouders, want de makers van de tentoonstelling onderscheiden in de jonge provincie nog zes verschillende subregio's.

'Bij het vooronderzoek stelden we meteen vast dat Vlaams-Brabant geografisch een lappendeken vormt', zegt Peter Heyrman van het Katholiek Documentatiecentrum (KADOC). 'We merkten grote verschillen tussen het Hageland, Haspengouw, Vilvoorde, Zenne en Zoniën, Pajottenland en Leuven. Daarom worden al deze gebieden apart bekeken. Vanzelfsprekend komt ook de relatie met Brussel aan bod. De regio's rond de hoofdstad leverden niet alleen werkkrachten voor de centrale administratie en de andere grote werkgevers in de hoofdstad. Brussel was trouwens ook een niet te onderschatten afzetmarkt voor de land- en tuinbouwers in de rand.'

Noeste arbeid

De papiernijverheid in het stroomgebied van de Zenne en Woluwe bloeide al tijdens het Oostenrijks bewind. De onlangs gerestaureerde oude watermolens bewijzen dit. In de archieven van de Herisemolen werd zelfs een oorkonde van Maria Theresia uit 1752 aangetroffen, waarin zij verbiedt dat vossen worden uitgevoerd omdat die onontbeerlijk waren voor het vervaardigen van papier. Elders dook een scheppraam uit 1853 op, dat diende voor het papieren 'watermerk' van de Nationale Bank.

Het uitgesleten handvat van een rooivork onderstreept anderzijds hoe hard veel landbouwers moesten werken en hoe armoedig ze leefden. 'Het duimspoor spreekt boekdelen', zegt Hendrik Ollivier van het Instituut voor Sociale Geschiedenis. 'We kunnen die noeste arbeid moeilijk onderschatten. In het Hageland konden de 'koeiboerkes' amper overleven. Zij beschikten vaak slechts over één rund en ze trokken in het najaar vaak nog naar de grote Waalse boerderijen om enkele stuivers bij te verdienen.' Omdat fijne groenten en fruit erg in trek waren bij

de gefortuneerde Brusselaars schakelden veel gemiddelde landbouwbedrijven in de 19de eeuw over op het telen van specifieke gewassen. In Dilbeek en omgeving verschenen grote aardbeivelden. Hoeilaart en Overijse transformeerden door de serres in 'glazen dorpen'. Asperges en witloof werden begeerde producten. 'Hoewel witloof alom verspreid is weten de meeste consumenten niet hoe het precies geteeld wordt', stelt Ollivier vast. 'Daarom doen we dat met

foto's en ontroerende landbouwersfilmpjes uit de doeken. We reconstrueren ook een 'gangske' uit een arbeiderswijk, waar haring en andere typische 'werkmanskost' wordt bereid.' De indringende geur van versgeplukte hop verwijst dan weer naar de talrijke bierbrouwerijen, die

tot de welvaart van de provincie hebben bijgedragen.

Gekleurde fanfares

De tentoonstelling belicht ook de vaak schrijnende contrasten tussen de regio's en de verschillende sociale klassen. Vakbonden en ideologische verenigingen beloofden het lot van de aangesloten leden te verbeteren. Een biljarttafel zinspeelt op het eeuwige steekspel tussen de partijen. Ook de fanfares, toneelverenigingen, turnclubs hadden hun eigen kleur. Op de vlaggen, insignes en aanplakbiljetten is duidelijk te zien tot welke strekking ze behoorden. In de dorpen en steden werden volkshuizen en gildenhuisen gebouwd, waar gelijkgezinden ontspanning zochten. 'Op enkele industriële kerngebieden na sloten veel Brabantse leefgemeenschappen zich tot in het begin van de 20ste eeuw af van de buitenwereld', zegt Peter Heyrman. 'Lokale elites van kasteelheren, kleine industriëlen, herenboeren en brouwers domineerden het openbare leven. Zij controleerden grotendeels de werkgelegenheid en de lokale politiek zodat de sociale bewegingen maar moeilijk wortel schoten.' In de nabije toekomst zullen nog andere initiatieven worden ontwikkeld om het cultureel en sociaal-economisch erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant te belichten.

Ludo Dosogne

'Geuren en kleuren', Leuven, Stedelijk Museum van 22/9 tot 9/12. Info: 016-22 45 64.

Bij uitgeverij Peeters in Leuven verschijnt een wetenschappelijk boek over hetzelfde onderwerp. Op basis daarvan publiceert RandKrant een serie artikelen over de sociaal-economische evolutie van Vlaams-Brabant. De eerste aflevering treft u elders in dit nummer aan (pagina 8 en 9).

REMY'S VOEDSEL = ALIMENT REMY

Taalcursussen? Bel dan 0800-213 13!

De provincie Vlaams-Brabant helpt ook dit jaar anderstaligen bij hun zoektocht naar een geschikte taal cursus Nederlands. Om de campagne nog een grotere impact te geven, worden nu ook spots uitgezonden op een aantal veelbeluisterde Franstalige radiozenders. De kern van de campagne blijft de gratis infolijn waar iedereen een maand lang terecht kan voor informatie over taal cursussen Nederlands in Vlaams-Brabant. Het nummer is: 0800/213.13.

De nieuwe spraakmaker

In de handige brochure 'Spraakmaker' vindt u een overzicht van het aanbod van taallessen Nederlands voor anderstaligen in het Brussels hoofdstedelijk Gewest. Er zijn vier edities van Spraakmaker, één ééntalig Nederlands en drie tweetalige (Nederlands-Frans, Nederlands-Engels en Nederlands-Duits). Verder is er ook aandacht voor het aanbod voor kinderen en jongeren en voor zelfstudie met cursuspakketten.

INFO Dirk Mannaerts
dienst Communicatie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie
02-208 02 32, e-mail: dir.mannaerts@vgc.be

TOT 30 OKT

SINT-PIETERS-LEEUV

Park van Coloma
B'Roos, I Promise you a Rosegarden (zie ook pagina 24)
Info: CC Coloma, 02-371 22 62

TOT 31 OKT

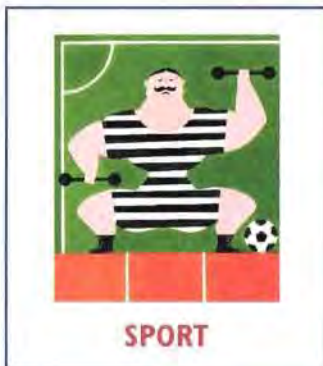
ZAVENTEM

Brussels Airport, Promenade,
4e verdieping
Er was eens ... Brussel
Info: 02-753 42 00
Gratis en permanent toegankelijk

VAN 27 SEP TOT 27 OKT

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Jazzmasters @ Work,
foto-impresies door Iori De Windt
en René Hipken
De tentoonstelling in de foyer van de Meent is elke werkdag gratis toegankelijk van 8.30 tot 17 uur (donderdag tot 20 uur), op zaterdag-voormiddag van 10 tot 12 uur en tijdens alle activiteiten die plaatsvinden in CC de Meent

VANAF 3 SEP

STROMBEEK-BEVER

Sporthal Soens
Start van het nieuwe seizoen turnen, aerobic, jazz-dansen en roepskiping.
Info: 02-267 23 43 of 02-267 11 31

ZONDAG 9 SEP

TERVUREN

Sportzaal Diependal
Volleybaltornooi
voor liefhebbersploegen
Info: 02-657 59 96

VAN 10 TOT 16 SEP

MACHELEN

Jazzmijn, Centrum voor Dans en Aërobics, Nieuwstraat 5

Start van het nieuwe dansseizoen van Jazzmijn Machelen met een opendeurweek waarin iedereen gratis kan komen kennis maken met het nieuwe danslessenpakket.

Info: 02-252 08 68,
www.jazzmijn.yucom.be

14 EN 15 SEP

TERVUREN

Zaal Sint-Jan, Kerkstraat
Dansclub Tervuren houdt **opendeur-avonden** met demonstraties.
Info: 02-767 79 76 of 02-767 72 63
Vanaf 20 uur

15 EN 16 SEP

VILVOORDE

Modern Dance Studio vzw
Nijverheidsstraat 114
Open Deurdagen-Dansinformatie, telkens om 20.00 uur.
Start danscursussen op 18, 19 en 20 september.
Info: 02-251 62 81 (tel. en fax)

ZONDAG 16 SEP

SINT-MARTENS-LENNIK

Kasteel Domein Levenslust
Scheestraat 74
MPI Levenslust organiseert een **Wandel-**(6, 12, 20 km) **Fietstocht** (22, 60, 80 km) en Jogging (4, 8, 12 km) in het Pajottenland, zowel voor sportieve deelnemers als voor de hele familie.
Inschrijvingen van 8 tot 14.30 uur. Vertrek wandel- en fietstocht van 8 tot 14.30 uur, jogging om 15 uur.
Info: 02-568 11 00

VRIJDAG 7 SEP

ZAVENTEM

Cultuurhoeve Mariadal
Kouterweg 2 (bovenzaal)
Hoe en waarom, een eco-

logische siertuin, voordracht door de heer Paul Janssens. Een organisatie van VELT Woluwedal Oase.

Vanaf 20.00 uur

VANAF 10 SEP

TERVUREN

De Spiegel, Markt 7
Vanaf 10 september
Start cursus EHBO
van het Rode Kruis Tervuren
Info: Anne Verbraecke, 02-759 20 42
Vanaf 20.00 uur

VANAF 13 SEP

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Introductie internet, een introductiecursus van drie uur
OP 13 december van 14 tot 17 uur of van 20 tot 23 uur, op 25 september van 14 tot 17 of van 20 tot 23 uur

ZATERDAG 15 SEP

VILVOORDE

Wandervoordracht 'Metaal in Vilvoorde' met gids Patrick Egels.
Afspraak om 14.00 uur aan de uitgang van het station van Vilvoorde (kant centrum). Inschrijving is noodzakelijk.
Info: Masereelfonds, 02-502 38 80, fax: 02-502 41 53.
Vanaf 14.00 uur

VANAF 15 SEP

DUISBURG

Pachthof Stroykens, Mierenstraat 19
Olieverfschilderen door Roeland Kotsch, 12 lessen
Info: 02-767 57 27

VANAF 25 SEP

TERVUREN

Nettenberg, Hertenbergstraat 1
Spaanse conversatie
door Alicia Jardel, 12 lessen
Info: 02-767 42 29

VANAF 28 SEP

TERVUREN

Nettenberg, Hertenbergstraat 1
Franse literatuur
door Lily Peeters-Wollaert
12 lessen
Info: 02-767 94 73

VARIA

ZATERDAG 8 SEP**DILBEEK**

CC Westrand, Kamerijklaan

Kookavond voor lesbiennes,

homo's en bi's

Organisatie: Sacha

Info en reservatie: 02-520 77 30

● 20.00

ZATERDAG 8 SEP**TERVUREN****Start scouts- en gidsenjaar**

Info: www.scoutstervuren.com

ZONDAG 9 SEP**TERVUREN**

Centrum

Reuzenstoet, folkloristische**stoet** met nationale en internationale

groepen en een dertigtal reuzen.

Info: 02-768 18 68

● Vanaf 15.00 uur

VAN 14 TOT 16 SEP**7e Plantjesweekend van Kom op Tegen Kanker**

Organiseer in uw gemeente of met uw vereniging het Plantjes weekend ten bate van Kom op Tegen Kanker.

Info: Kom op Tegen Kanker secretariaat,

Koningsstraat 217, 1210 Brussel,

tel. 02-227 69 69, fax: 02-223 22 00,

e-mail: komop@tegenkanker.be,

www.plantjesweekend.be

ZATERDAG 15 SEP**DILBEEK (SCHEPDAAL)**

Centrum

Jaarmarkt met veeprijskamp

Info: 02-467 21 11

● Vanaf 9.00 uur

ZATERDAG 15 SEP**DUISBURG**

Pachthof Stroykens

Fiesta Latina

Info: 02-767 08 59

● Vanaf 19.00 uur

ZONDAG 16 SEP**BUIZINGEN (HALLE)**

Centrum Lindegroen

J. Degelaenstraat 1

23e Grote Postzegelbeurs

Info: 02-356 57 20

● Van 10 tot 17 uur

ZONDAG 16 SEP**GRIMBERGEN**

Potaardehof, Potaarde 131

20ste Hoewandeltocht,

een gezinswandeling van 13 kilometer.

● Vertrek tussen 9 en 13 uur, aankomst voor 18.00 uur.

ZONDAG 16 SEPTEMBER**TERVUREN (VOSSEM)**

Parking Kouterstraat

Holle wegenwandeling (7 km)

Info: 02-767 54 74

● 14.30

VANAF VRIJDAG 21 SEP**GRIMBERGEN**

CC Strombeek, Gemeenteplein

Stage boekbinden voor beginners,

een organisatie van de Brabantse Boekbindersgilde vzw (vijf opeenvolgende vrijdagen)

Info: 02-251 46 26

Mammobiel in Sint-Genesius-Rode

Van 13 tot en met 19 september zal de Mammobiel aan GC De Boesdaalhoeve staan. Alle vrouwen uit Sint-Genesius-Rode van 50 tot en met 69 jaar worden schriftelijk uitgenodigd deel te nemen aan de opsporingscampagne. Het borstkankeronderzoek is gratis en vindt plaats in de Mammobiel, een speciaal daarvoor ontworpen onderzoekscentrum op wielen. Binnen de twee weken na het onderzoek krijgt men een brief met daarin de uitslag toegestuurd. Ook uw huisarts krijgt bericht dat u heeft deelgenomen aan het borstsonderzoek.

Voor meer inlichtingen kunt u terecht op het gratis telefoonnummer 0800/95.114

● Van 19.30 tot 22.00 uur

ZATERDAG 22 SEP**ZAVENTEM**

Gemeentelijk Auditorium

Hoogstraat 50

Derde Jobbeurs met aanwezigheid van talloze bedrijven en verschillende organisaties m.b.t. tewerkstelling in het algemeen. Meer dan 600 vacatures.

Info: 02-721 50 82

● Van 10 tot 17.30 uur

ZONDAG 23 SEP**DILBEEK**

CC Westrand, Kamerijklaan

Wandeling in Bois de la**Houssière**, vertrek: Possozplein aan 't Vondel.

Organisatie: Sacha

Info: 02-520 77 30

● 13.30

ZONDAG 23 SEP**NOSSEGEM (ZAVENTEM)**

Sint-Lambertuskerk

Wandeling met als thema open ruimte en infrastructuurwerken

tussen Nossegem en

Zaventem (ongeveer 4 km)

Info: 02-757 90 16

● 10.00

ZONDAG 30 SEP**EISE (OVERIJSE)**

Kerk

Herfstwandeling door natuur-

reservaat Walenbos (8 km)

Info: 02-767 78 06

● 14.30

ZONDAG 30 SEP**WOLVERTEM**

Ceciliazaal, Opperstraat 32

Tweedehands Kledingbeurs

(kinder- en volwassenenkleding).

Info: 052-37 66 68

● Van 10 tot 17 uur

Waar naartoe?

Surf eens een avondje naar www.applaus.be, de kruispuntsite van de 28 culturele centra van Vlaams-Brabant. U vindt er uitgebreide informatie over wat er allemaal te gebeuren staat in alle culturele centra, in uw buurt of wat verderop.

U kunt ook één of meerdere programmabrochures aanvragen. Bel naar Sanne of Christel op het telefoonnummer 016-26 76 04 of mail naar svautgae@vl-brabant.be.

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 oktober tot 4 november 2001 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 11 september a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar **RandUit Agenda 02/767 57 86**. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: **Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren**, met de vermelding **RandUit Agenda**. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE **Geneviève Ostyn**.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van **Chris Vandendriessche**.

VORMGEVING **Mega.L.Una**, Brussel

DRUK **A. De Cuyper-Robberecht**, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse minister van Jeugd, Cultuur, Brusselse aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

Werken met vijftig verschillende nationaliteiten

Het schoonmaakbedrijf ISS, met hoofdzetel in Vilvoorde, is een gekleurde onderneming. Van de 12.100 werknemers in België komen er 4.000 uit 50 verschillende landen. Als privé-onderneming komt ISS op de eerste plaats wat de tewerkstelling van allochtonen betreft en op de vijfde plaats voor de werkgelegenheid van vrouwen. Dat heeft ongetwijfeld veel te maken met de aard van het werk, maar het is ook het resultaat van een bewuste strategie om iedere vorm van discriminatie tegen te gaan. ISS stond immers aan de wieg van de actie 'Ondernemers tegen racisme' die een sfeer van verdraagzaamheid wil scheppen in het bedrijfsleven en daarmee openlijk wil ageren tegen racisme.

'Honderd ondernemingen in heel Vlaanderen volgden ons voorbeeld', zegt Managing Director Marc Descheemaeker die vorig jaar de actie lanceerde met de steun van het Vlaams Economisch Verbond. 'Een onderneming mag niet afzijdig blijven en moet meehelpen aan het oplossen van maatschappelijke problemen.'

'De ISS-groep heeft ruim honderd jaar ervaring met de opvang, tewerkstelling en begeleiding van mensen uit allerhande sectoren en organisaties,' verduidelijkt Marketing manager Johan Sack en Sarah Cogneau van het Human Resources Project Team.

Vooropleiding voor beginners

Beiden pakken voor het hoofdkantoor in Vilvoorde trots uit met het nieuwe bedrijfslogo. Het moet de identiteit versterken van een multinationale onderneming in volle expansie en transformatie na diverse fusies. 'De Deense multinationale onderneming ISS is wereldwijd marktleider in de schoonmaakdiensten', vertellen Johan Sack

en Sarah Cogneau. ISS stelt meer dan 265.000 werknemers tewerk in 35 verschillende landen en is daarmee de tiende grootste werkgever in Europa. In 21 landen zijn we de absolute marktleider. De schoonmaakdiensten behoren tot de kernactiviteiten van de onderneming, maar we bieden ook tal van andere diensten aan, zoals verhuizingen, schilder- en behangwerk, schrijnwerkerij, daken ontmossen, kogelstralen van vloeren en plantenonderhoud. Het gaat dus om een heel ruime waaier aan activiteiten. Iedereen denkt dat hij zomaar kan schoonmaken, maar het is wel dege-

worden de werknemers van de schoonmaakploegen door onze klanten meestal aangesproken met de voornaam. Onze personeelsleden zeggen dan ook heel toepasselijk dat ze twee bazen hebben: ze werken voor die school of dat bedrijf, én bij ISS. Dat menselijke contact is een kenmerk van ons vernieuwd human resources programma. In het kader daarvan creëerden we het nieuwe begrip 'encentivise our people', waarbij we iedere individuele werknemer proberen te motiveren en waar mogelijk extra te belonen. Binnen het personeelsmanagement streven we daarom naar minder deeltijds werk

Johan Sack en Sarah Cogneau

lijk een vak apart dat een specifieke stielkennis vereist. Je moet met machines kunnen omgaan en op de hoogte zijn van chemische schoonmaakproducten. Die vooropleiding wordt aan elke beginnende arbeider binnen ISS gegeven.'

Iedereen kan doorstromen

'Het lijkt misschien een cliché, maar in onze bedrijfsfilosofie komen niet de diensten, maar wel de mensen op de eerste plaats', benadrukken onze gesprekspartners. 'Op de werkvloer

en meer voltijdse banen. Zodra we merken dat iemand meer in zijn mars heeft, moedigen we hem aan een aanvullende, gratis opleiding of training te volgen in het bedrijf. Op die manier vermijden we dat de werknemers uitgekeken of gedemotiveerd raken. Iedere werknemer die de nodige kennis en vaardigheden heeft, moet kunnen doorstromen naar een hogere functie. Onder de personeelsleden vind je de allochtonen dan ook op alle niveaus, gaande van de schoonmaakploeg tot het kaderpersoneel.'

Klachten worden ernstig genomen

'Die 50 verschillende nationaliteiten vertegenwoordigen een belangrijke rijkdom,' vervolgen Sarah Cogneau en Johan Sack. 'ISS heeft heel wat ervaring opgebouwd in het omgaan met werknemers van verschillende achtergrond, culturen en gewoonten. Afkomst, huidskleur, man of vrouw, geloof of overtuiging mogen geen rol spelen bij de aanwerving van nieuw personeel. Iedereen is evenwaardig en we willen dan ook iedereen integreren in het bedrijf. In de voorstellingsbrochure van ISS staat nadrukkelijk dat elke vorm van discriminatie en elke klacht daarover ernstig wordt genomen. Na een klacht bij de hiërarchische chef of de human resources manager volgt altijd een onderzoek. Werknemers die zich schuldig maken aan discriminatie,

FOTO: RANCA VIGNERON

'Onder de personeelsleden vind je de alloctonen op alle niveaus, gaande van de schoonmaakkploeg tot het kaderpersoneel'

kunnen berispt of zelfs ontslagen worden. Binnen ISS is daarvoor een meldpunt, maar dat krijgt eerder uitzonderlijk klachten te verwerken.'

Belangrijke waarden

'De tewerkstelling van allochtone werknemers maakt deel uit van het in 1999 goedgekeurde actieplan dat de steun geniet van de Vlaamse overheid', zeggen Sack en Cogneau. 'Daarom besteden we onder meer veel aandacht aan het onthaal van nieuwe werknemers. Er zijn specifieke onthaalbrochures en een cd-rom met nuttige informatie en tips voor de nieuwkomers. Zo worden hen duidelijk gemaakt welke de vier belangrijkste waarden zijn binnen ISS: eerlijkheid, verantwoordelijkheid, kwaliteit en ondernemerszin. Bij de gedragscodes hebben we het ook over de omgang met racisme en discriminatie van vrouwen of gekleurde werknemers. De nadruk wordt gelegd op het feit dat binnen ISS iedereen gelijkwaardig is.

Gelijkwaardigheid onder de werknemers houdt ook in dat iedereen gelijke rechten en plichten heeft. Aan alle werknemers worden dezelfde eisen gesteld. Voor iedereen die te laat komt op een werf geldt dus dezelfde procedure, of het nu gaat om Piet, Paul, Mohammed of Annissa. We werken soms wel specifieke regelingen uit voor de vakantieperiodes als Turkse, Marokkaanse of Tunesische werknemers meer dan vier weken ononderbroken vakantie willen nemen voor een bezoek aan hun thuisland. Dergelijke vragen proberen we te verzoeken met de organisatie van het werk.' Terloops stippen Johan Sack en Sarah Cogneau nog aan dat bij ISS de sociale verplichtingen tegenover de werknemers strikt worden nageleefd, wat niet altijd gezegd kan worden van de kleinere, concurrerende bedrijven in de schoonmaaksector. 'Aangezien de vakbonden bij ons stevig zijn verankerd, staan zij ons bij in deze opdracht. Geheelhartig zwartwerk en het ontduiken van de sociale zekerheidsbijdragen zijn dus uit den boze.'

Overleg met de zachte sector

'Om te voorzien in de vacatures van bedienden voor ons hoofdkantoor in Vilvoorde schreven we al een paar keer mensen aan uit de directe omgeving, en verschillende sollicitanten zijn op dat aanbod ingegaan. Het hoort immers ook tot de filosofie van ISS om positieve contacten te leggen en te onderhouden met de buurt waarin het bedrijf is gevestigd.

De drempel voor een opleiding in schoonmaken is laag. Voor de recrutering van onze arbeiders werken we samen met VDAB, die trouwens zelf een opleiding geeft in klusjesdiensten en schoonmaken. Een troef is dat

onze mensen veelal dicht bij huis kunnen werken.

Een recent initiatief ten slotte is het geregeld overleg met vzw's die een specifieke opleiding geven aan laaggeschoolden die langdurig werkloos zijn of niet aan de bak komen op de reguliere arbeidsmarkt. Verenigingen zoals Wonen & Werken, Vitamine W, het Lokaal Werkgelegenheidsbureau in Gent, het Intergemeentelijk Opbouwwerk in het arrondissement Leuven en de opleidings- en tewerkstellingsprogramma's van bepaalde OCMW's hebben een pak expertise opgebouwd in de opleiding en arbeidsbemiddeling. Op een rondetafel met een tiental vzw's in Vlaanderen willen we nagaan of werknemers die een opleiding hebben gevolgd en werkervaring hebben opgedaan in de zachte sector, kunnen doorstromen naar een job binnen ISS. De harde en zachte sector hoeven geen concurrenten van elkaar te zijn, integendeel ze kunnen elkaar aanvullen en versterken', besluiten Sarah Cogneau en Johan Sack.

Gerard Hautekeur

One company - fifty different nationalities

In a new series on immigrants in the workplace, RandKrant will be taking a look at the multinational ISS, a cleaning company based in Vilvoorde. ISS occupies first place among private companies for the number of immigrants employed and fifth place for the number of female employees. This is the result of a deliberate strategy: ISS was in at the birth of the 'Entrepreneurs against racism' action, which is openly seeking to combat racism and which also enjoys the support of the Flemish Government.

van huizen en tuinen

FOTOS: FOTO: PATRICK DE SPIETLAERE

Bruegelproject slaat brug tussen natuur en cultuur

24

De 'B' in de titel staat voor Bruegel. 'Ook Bruegel zocht voortdurend het gewone te overstijgen in de schildering van het alledaagse, door de wreedheid van de natuur te laten overschaduwen door de levenslust, of is het omgekeerd?', zo schrijft Boerjan in de catalogus. 'Zijn werken portretteren de vergankelijkheid van mens en natuur, de overgang van bloei naar ondergang. Die specifieke sfeer van balanceren en overgang tussen leven en dood, genieten en decadentie, idealisme en ordinaire herhalingsdrift wil ik in Coloma weergeven.' Rond de grote vijver in het park plaatste Boerjan een vijftal monumentale maar tegelijk fragiele papieren vogels. Het papier waarvan de grote witte vogels zijn gemaakt, zal in de loop van de maanden vergaan zodat alleen het ijzeren geraamte overblijft. In de rozentuin laat ze een aantal felgekleurde reuze insecten - rupsen, lieveheersbeestjes, bijen, spinnen - rondkruipen op zuilen als afgeknotte boomstammen. Ze zijn van een bedriegelijke naïeviteit: het lijken troetelbeesten, maar Boerjan vraagt zich af of het echt wel zo zalig kan worden als de belofte inhoudt. Zoals de tekst van de bekende song suggereert, moet men op zijn hoede zijn: 'I never promised you a rose garden'. Het werk behandelt uiteindelijk de onmogelijke scheiding tussen het verlangen, het ideale en de banale realiteit van alle dag. Maar je kan er ook gewoon even om glimlachen terwijl je door de rozentuin wandelt.

Wie dezer dagen in het park van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw wandelt wordt er geconfronteerd met een aantal vreemde witte vogels die her en der in het gras staan opgesteld. In de rozentuin kruipen reuze rupsen, lieveheersbeestjes, bijen en spinnen rond. Het zijn installaties van Mirella Boerjan die tot eind oktober onder de titel 'B'Roos - I promise you a rose garden' te zien zijn in het park van Coloma.

Hortus Panoramicus

Met een kwart miljoen bloeiende rozen is die rozentuin de grootste van ons land en een van de belangrijkste van Europa. Samen met ondermeer de kasteelparken van Gaasbeek en Groenenberg, is het één van de kroonjuwelen van de Vlaamse Gemeenschap in de 'Groene Gordel' rond Brussel. De tentoonstelling B'Roos kadert in het Bruegelproject van de Vlaamse Gemeenschap. Dat wil de publieke domeinen in de Groene Gordel rond Brussel extra verrijken door de reeds bestaande bruggen tussen parken en natuur te verlengen naar cultuur. 'Cultuur is een middel om binnen de ruimte van de Groene Gordel accenten te leggen', zegt secretaris-generaal Erik Van Lerberghe, coördinator van het Bruegelproject. 'Daarom draagt dit pro-

ject ook de naam van Pieter Bruegel de Oudere, de geniale schilder uit de zestiende eeuw die zich zo vaak door de landschappen in het hart van Brabant liet inspireren. Hij beeldde de tijdloze grootsheid van de natuur uit en de nietigheid van het menselijke leven. Via zijn doeken dwingt hij ons na te denken over de relativiteit van wat de mens kan en wat hij niet kan.' Vorig jaar werd de spits afgebeten met een tentoonstelling van beeldhouwer Koen Tinel. Dit jaar nodigde curator Hilde van Gelder voor de tentoonstelling Hortus Panoramicus in de kasteeldomeinen van Gaasbeek en Groenenberg vijf jonge kunstenaars uit: Hedwig Brouckaert, Geert Goiris, Ronny Heiremans, Els Vanden Meersch en Katleen Vermeir. Hun werken denken na over het omsloten tuinenlandschap - de hortus - maar bieden tegelijk een panoramische blik op de omgeving en de wereld daarbuiten die de parken via panoramische zichten ontsluiten of juist insluiten.

Paul Geerts

De tentoonstelling B'Roos in de Rozentuin van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw loopt tot 30 oktober. Dagelijks gratis toegankelijk van 10 tot 20u, behalve op maandag. De tentoonstelling Hortus Panoramicus loopt tot en met 7 oktober in de kasteelparken van Gaasbeek en Groenenberg. Ze is dagelijks gratis toegankelijk. Bezoekerscentrum Gaasbeek, tel 02/532 20 38, of Kasteel Groenenberg 02/454 86 30 - Website: www.bruegelproject.be

De man achter de Gordel

Een sportief evenement waar elk jaar gemiddeld iets minder dan 100.000 mensen op afkomen, organiseer je niet op een paar dagen. Dat weet Luk Peirlinck maar al te goed. Hij was dit jaar als coördinator van de Gordel aan zijn elfde editie toe.

In 1981, toen de Gordel voor de eerste keer plaatsvond, fietsten zowat duizend mensen mee. Vorig jaar waren het er meer dan 80.000. Nogal wiedes dat Luk Peirlinck, die de Gordel dit jaar voor de elfde keer coördineerde, een hoop tijd en energie moet stoppen in de organisatie van zo'n massa-evenement. 'De aanpak is nu natuurlijk heel wat professioneler dan in de beginperiode van de Gordel. Zowat het hele jaar door wordt er vergaderd over de meest uiteenlopende aspecten. Naarmate de vakantie nadert, wordt

FOTO: MARCEL VIGNERON

alles op elkaar afgestemd en valt alles in zijn plooi', vertelt Luk Peirlinck. De dag van de Gordel zelf leiden ongeveer 1.200 medewerkers het evenement in goede banen. 'Een deel van die mensen zijn onze Bloso-medewerkers en voor de rest zijn het vrijwilligers van verschillende verenigingen uit de vier gemeenten die als trefpunt fungeren. Iedereen is elk jaar opnieuw erg gemotiveerd en dat is nodig. De steun die ik krijg van BLOSO-commissaris-generaal Carla Galle en haar adjunct-commissaris Albert Grijsseels betekent ook veel', aldus Luk Peirlinck.

Reusachtige puzzel

'Door de omvang van een evenement als de Gordel kun je de organisatie en coördinatie vergelijken met een reusachtige puzzel, waarbij alle stukjes gaandeweg op de juiste plaats moeten terechtkomen', vindt Luk Peirlinck. Eerst worden de parcoursen uitgetekend door de medewerkers in de vier trefpunten van de Gordel en daarna worden die door BLOSO voorgelegd aan de verschillende gemeenten waar de gordelaars zullen voorbijkomen. 'De gemeenten kunnen dan hun opmerkingen en bezwaren uiten die tijdens de

algemene veiligheidsvergadering onder leiding van de gouverneur van de provincie worden besproken. Gelukkig houdt hij de touwtjes strak in handen, want elk jaar zijn er wel een paar gemeenten die wat lastig doen', aldus de coördinator. Als de verschillende parcoursen zijn goedgekeurd, worden lokale vergaderingen bijeen geroepen om de puzzel te vervolmaken. 'In de zowat 35 gemeenten van Vlaams-Brabant die de Gordel aandoet, wordt dan beslist hoeveel politiemensen en seingeverers er nodig zijn om de veiligheid van de deelnemers te garanderen.'

Stokken in de wielen

De Gordel heeft niet alleen een massa deelnemers, maar ook heel wat sponsors en partners die elk hun plaats moeten krijgen binnen het evenement. Ook dat aspect neemt Luk Peirlinck voor zijn rekening. 'Elk jaar zijn er aanvragen van sponsors en partners om de deelnemers van de Gordel langs hun gebouwen te laten fietsen of wandelen. Elke aanvraag wordt onderzocht. Voorwaarde is wel dat de mogelijke stopplaats een meerwaarde moet bieden voor de manifestatie'. En dan zijn er nog de niet aflatende pogingen om de Gordel stokken in de wielen te steken. 'Het parcours wordt streng gecontroleerd. Op punten waar we vermoeden dat er punaises zullen worden gestrooid of bewegwijzering zal verdwijnen, zorgen we voor verscherpt politietoezicht. Maar een waterdicht systeem is niet haalbaar', weet Luk Peirlinck uit jarenlange ervaring. 'We proberen wel zoveel mogelijk te anticiperen op die problemen.'

Weer of geen weer

Wat doet een coördinator op de dag zelf van het evenement? 'Heel vroeg opstaan en van her naar der lopen', lacht Peirlinck. 'Samen met Carla Galle en Albert Grijsseels ga ik naar elk trefpunt om na te gaan of alles vlot verloopt en om eventueel hier en daar iets aan te passen. Maar echt veel kun je op dat moment niet meer doen. Je kunt nu eenmaal niet alles onder controle hebben bij een manifestatie als de Gordel.' Eén van die oncontroleerbare elementen is het weer en daar heeft de Gordel de jongste jaren wel wat pech mee. 'Niets aan te doen', zegt Luk Peirlinck, 'we zijn al heel blij dat de weervoorspellers de dag voordien niet zeggen dat het bakken gaat gieten, maar wel dat de mensen 'uit voorzorg' best regenkleedij meenemen!'

Tina Deneyer

Une question d'organisation

De Gordel, un événement sportif auquel assistent chaque année un peu moins de 100.000 personnes, ne s'organise pas en quelques jours. Le jour-même du Gordel, quelque 1.200 collaborateurs se chargent de mener l'événement à bonne fin. De Randkrant a rencontré Luc Peirlinck qui, en tant que coordinateur, a déjà onze Gordels à son actif: 'vous pourriez parfaitement comparer l'organisation d'un tel événement à un gigantesque puzzle dans lequel toutes les pièces doivent peu à peu se retrouver à la bonne place'.

EUROPECH

**Dat ik dat mag meemaken: de euro!
In Italië de tel niet kwijtraken bij het kopen
van een ijsje. In Parijs geen tijd verliezen
door het zoeken naar een welwillende
geldautomaat. Uit Duitsland terugkomen
en in plaats van de laatste merken te
vergooien aan een wegrestaurant,
een etentje in een Ardens stadje
betalen in euro.**

De diverse Europese munten hadden hun charmes. Je bestelde in ons druilerig België peseta's en voelde je al opleven in e viva Espana. Je vond de lelijke Franse flappen maar niks, maar toverde ze om tot mooie Franse kleding. Je moest in Nederland letten op de negenennegentig centen na de komma, maar je kon je geld goed laten gedijen op een florijnen rekening.

'In gulden, op mijn girorekening,' verzocht ik Nederlandse schuldenaars. Dat vonden zij gemakkelijk en het geld kwam er binnen de kortste keren aan. Voor mij was Nederland geen buitenland, want ik had er mijn tegoed bij de hand. Dat gemak nam toe toen mijn zoon in Amsterdam studeerde, ik in zijn souterrain een pied-à-terre had en hij aan mijn girorekening een geldelijk houvast.

Soms spaarde ik in Nederland een aardige som bij elkaar, meer dan het jaargeld voor mijn zoon. Dan stapte ik in Amsterdam een postkantoor binnen om een fiks bedrag van mijn rekening af te halen, meteen omgezet in frank, omdat ik de geplande extra's in België niet in gulden kon betalen. Ik kwam altijd buiten met minder geld dan ik had verwacht, omdat er meer geld dan ik had gedacht achterbleef in de sleuven van het internationaal geldverkeer. Soms nam ik in België geld van mijn Nederlandse rekening uit de muur. Dat scheelde: onderweg langs Vlaamse wegen zo maar vijfduizend frank in je zak. Maar die som had zijn prijs: f 4,00 kosten, plus wat ik verloor door de wissel in frank. Vandaar dat ik me liever het dubbele toestopte, tienduizend frank, ook f 4,00 kosten. Dat was f 2,00 voor vijfduizend frank, en maar half zo luid mopperen om wat er van een bankrekening wegsijpelt door de kieren van de koersen en de grenzen.

Geduld!, gebood ik mezelf: de euro kent geen grenzen en heft de koersen op.

FOTO: RITA DANIELS

Op een dag ontving ik een brief van de Nederlandse Postbank. Ik kan hem niet citeren omdat ik hem uit ontgoocheling heb verscheurd. Waardoor ik hem echer niet vernietigde: sinds die dag ging er maandelijks f 4,00 van mijn rekening af. Het was ofwel dat bedrag, in combinatie met pc-banking, ofwel nog meer (eraf), omdat ik houder van 'een buitenlandse rekening' was. Verdomd, dat was letterlijk een streep door de rekening van mijn thuisgevoel in Nederland.

De brief koppelde de nieuwe kosten niet aan de komst van de euro, maar het verband was evident, leep als de banken zijn in het koppelen van hun service aan een vaste fooi. Natuurlijk voerde de Nederlandse Postbank de nieuwe kosten voor rekeninghouders-buitenlanders in om het verlies van oude kosten te compenseren, het toekomstige verlies, als door de komst van de euro geen centen van de cliënten wegsijpelen door de kieren van de koersen naar de grote reservoirs van profijt van de banken.

Ik zon op een tegenzet, en vond inspiratie in de grensoverschrijdende activiteiten van de bank waarbij ik mijn Belgische rekening aanhoudt. Vroeger had ik een rekening bij de ASLK, maar die fuseerde met deze en gene en daardoor bleek

ik op zekere dag een rekening te bezitten bij Fortis. Dat is geen Belgische maar een Europese bank, die zich thuisvoelt op de grote Europese markt. In het vooruitzicht van de ene grote euromunt in de plaats van diverse Europese munten, werd Fortis een grote Europese bank in de plaats van diverse landelijke banken. Iedereen weet waarom: om sterk te staan op de uniemarkt, en winst, winst, winst te maken, meer winst dan vorig jaar, want wie minder winst maakt dan vorig jaar of minder winst dan verwacht, die maakt eigenlijk verlies (zo te horen aan de financiële berichtgeving in de media). Dat Fortis net zo goed Nederlands als Belgisch als wie weet wat nog is, kwam me goed uit. Ik heb immers een rekening bij Fortis en ik wilde me wreken op de Nederlandse Postbank die mijn thuisgevoel in Amsterdam onderuit had gehaald. Daarom zegde ik mijn girorekening op en wilde ik altijd en overal opereren via mijn Fortisrekening. Die is natuurlijk, zoals de hele Fortisbank, net zo goed Nederlands als Belgisch als wie weet wat nog - dacht ik, zelfs met een rotsvast overtuiging. Ik stapte in Amsterdam een Fortisbank binnen en kwam binnen de korte keren terug buiten: de bank is Europees, maar haar rekeningen zijn landelijk, zo was me uitgelegd. Voor Fortis in Amsterdam ben ik een buitenlander. Geduld! Op de grote Europese markt is de concurrentie groot.

Vierhonderd miljoen om weer op beide oren te slapen

Wie in de meest lawaaiige zone rond de luchthaven van Zaventem woont, kan binnen afzienbare tijd aanspraak maken op een subsidie voor geluidsisolatie.

De afbakening van de zogenaamde geluidscontouren die als basis zullen dienen voor de subsidie die wordt toegekend, gebeurt door Research Analysis. Dat studiebureau maakte in juli, in samenspraak met luchthaven-uitbater BIAC, zijn voorstellen en bijhorend advies over aan de federale regering. Naar verwachting zal die snel na het parlementaire reces werk maken van het fonds voor geluidsisolatie met de daaraan gekoppelde betoelaging.

Minder hinder

Het fonds voor geluidsisolatie vormt een onderdeel van een pakket maatregelen die de overheid vorig jaar nam. Die maatregelen vloeiden op hun beurt voort uit de nieuwe milieuvergunning, geldig voor vijf jaar, die Vlaams minister voor Leefmilieu Vera Dua verstrekte aan BIAC voor de uitbating van de luchthaven van Zaventem. In de nieuwe milieuvergunning gaat meer aandacht dan voorheen naar de beperking van lawaai, vooral 's nachts.

Zo moet BIAC onder meer jaarlijks een berekening maken van de geluidscontouren en het aantal 'gehinderden', met het oog op 'een substantiële ver-

mindering van het aantal gehinderden'. Het zijn precies die geluidscontouren, in feite gebieden met een gelijk vliegtuiggeluid in de zone rond de luchthaven, die de basis vormen voor nog te nemen beslissingen en het algemene beleid inzake overlast. De federale regering beloofde vorig jaar alvast het aantal gehinderden tegen 2003 te halveren.

Decibel doorslaggevend

Uit cijfers van het Laboratorium voor Akoestiek en Thermische Fysica van de KU Leuven blijkt alvast dat het lawaai rond de luchthaven in 1999 licht afnam overdag (zowel in oppervlakte als in aantal gehinderden), maar dat het 's nachts toenam. Financiële steun voor wie zijn woning wil isoleren zal dus zeker welkom zijn. De studie van Research Analysis zal daarvoor de basis vormen. 'Het lijkt erop dat de regering vorig jaar wat ondoordacht te werk is gegaan bij het uitvaardigen van de eerste maatregelen', zegt Ewald Wauters van het studiebureau. Hij verwacht dan ook dat een en ander moet worden bijgeschaafd.

Na de zomer komt er alleszins meer duidelijkheid over wie in aanmerking komt voor steun uit het fonds voor geluidsisolatie en over de daaraan

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

verbonden bedragen. Het fonds voor geluidsisolatie, beheerd door BIAC, wordt gespijsd met bijdragen van passagiers en een bijkomende heffing op vrachtluchten naar Zaventem. Er wordt voorlopig gerekend op een opbrengst van 400 miljoen frank (ruim 99 miljoen euro) per jaar. Volgens Ewald Wauters is het de bedoeling zo veel mogelijk mensen daadwerkelijk te helpen bij de isolatie van hun woning. De gemiddelde kostprijs voor de isolatie van een huis wordt geraamd op 1 miljoen frank (bijna 25.000 euro). De subsidiëring voor isolatie is bepaald op 75% van de kosten voor wie in een zone ligt (volgens de geluidscontourkaarten) met 65 tot 75 decibel geluid, op 50% voor een zone met 60 tot 65 dB en op 25% in een gebied met 55 tot 60 dB. Na isolatie mag er in de slaapruijntte nog maximaal 26 decibel worden opgemeten, dat is minder dan de 30-decibelnorm die als maatregel geldt voor de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO).

Burgemeesters niet in de wolken

De burgemeesters van Machelen, Meise, Grimbergen en Vilvoorde vragen haast te maken met het fonds en de isolatiepremies. Zij vragen ook een hogere tussenkomst dan voorzien. Daarenboven dringen ze aan op nog meer studiewerk, onder meer om duidelijkheid te krijgen over de gevolgen van het luchtvaartverkeer op de volksgezondheid.

Zij betreuren dat door de recente wijziging van de vluchtroutes, noordwest-Brabant veel meer dan voorheen hinder ondervindt van Zaventem en dringen aan op een evenwichtiger spreiding.

Chris Van Geyte

RESTAURANDT

Vindingrijk en flexibel

In een mooi landschap ten oosten van Gooik baat Frank Dehandschutter al vijftien jaar het eveneens mooie restaurant 't Krekelhof uit. Hoewel het een klasseres- taurant is, kun je er in de zomer ook snacks krijgen op het terras. En uw wijn wordt door de 'Decant Air' gegoten, een apparaat van eigen vin- ding dat de wijn meer lucht en smaak geeft.

'Er was toen niet meer dan alleen die zaal,' vertelt Frank Dehandschutter over het moment dat hij 't Krekelhof over- nam. 'Het was hier een afspanning in de stijl van de cafés bij Gaasbeek, waar je dus kriek kon drinken en brood met platte kaas en radijs kon eten.' En terwijl hij me voorgaat door de nu talrijke zalen op twee verdiepingen, over het weidse terras en door de wijn- kelder, zegt hij: 'Dit hebben we er allemaal bij gebouwd, maar natuur- lijk niet ineens.'

Andere eetgewoonten

Omdat het een mooie zomeravond is zitten veel gasten op het terras. Ze kun- nen er kiezen uit de prestigieuze kaart van het specialiteitenrestaurant met menu's van 950 tot 1850 F, maar er is ook een kleine kaart. Zelfs in de winter, als er geen kleine kaart is, behoudt Dehandschutter toch graag de klanten die niet meteen voor een heel gangenmenu komen en zich lie- ver beperken tot bijvoorbeeld alleen een wildschotel en een fles wijn. Hij

beseft dat de eetgewoonten van de men- sen aan het veranderen zijn en wil zich aanpassen. Ook richt hij meer en meer het oog op mogelijke klandizie uit Brussel, zowel bedrijven die bij hem bijvoorbeeld een vergadering beleggen als particulieren die gewoon even de stad ontvluchten.

Conische tuit

Met het zakenleven heeft hij trouwens ook zelf de nodige ervaring. Want hij is niet alleen restaurateur, hij is even- eens de uitvinder van een apparaat dat geleidelijk zijn weg begint te vinden onder de wijnliefhebbers en dat natuur- lijk in zijn eigen zaak wordt gebruikt. 'Omdat de wijnen tegenwoordig dik- wijls heel jong worden gedronken,' legt Dehandschutter uit, 'zijn ze stroef, gesloten en hard als de fles net geo- pend is. Dat komt door een gebrek aan zuurstof. Ik heb me dus zitten afvragen:

De 'Decant Air' begint geleidelijk zijn weg te vinden onder de wijnliefhebbers

hoe kun je die toevoegen zonder de wijn te schaden?' Daarbij benadrukt hij dat het om iets anders gaat dan het klassieke decaneren. 'Dat gebeurt vooral om de droesem in de fles achter te laten. Voor het toevoe- gen van zuurstof heeft dat weinig effect. Ik heb als oplossing deze conische tuit ontworpen die op een karaf wordt gezet en die aan de onderkant een rij kleine

gaatjes heeft. Schenk je de wijn in de tuit, dan spuit die onderaan als een rokvormig gordijn in de karaf en wordt hij mooi met lucht vermengd. Proef de wijn na het openen van de fles en proef hem opnieuw nadat je hem in de karaf hebt gegoten', raadt Dehandschutter aan. 'Je zult het ver- schil merken.'

Met de hand

Het lijkt inderdaad of hij gelijk heeft. Het realiseren van deze Gooikse uit- vinding heeft trouwens nogal wat voeten in de aarde gehad. Zo'n conische vorm kan niet machinaal worden gemaakt, alleen met de hand. Daar- voor moest een bedrijfje in Tsjechië worden gevonden, waar ze blaasin- strumenten vervaardigen. De kristallen karaffen komen uit Bohemen. Dat ze eveneens met de hand zijn gemaakt, geeft ze een zekere onregelmatigheid en dat komt mooi uit, want hierdoor sluit de tuit de opening nooit volledig af en kan dus lucht worden aangezogen. De tuit is verzilverd, maar dat zilver hoeft niet te worden gepoetst, want dat zou weer een bijsmaak aan de wijn geven. Waar een uitvinder niet allemaal aan moet denken! Dehandschutter amuseert zich ermee, staat soms al op beurzen met zijn product en wijdt zich via de computer aan de verkoop en promotie als het even wat stiller is in zijn restaurant. **GVS**

't Krekelhof, Drie Egyptenbaan 11, 1755 Gooik, tel. 054/33 48 57, fax 054/33 41 96. Dinsdag gesloten (in de winter: dinsdag en woensdag).

Muziekonderwijs voor kinderen met een verstandelijke handicap

De gemeentelijke academie voor muziek, woord en dans in Grimbergen start deze maand met een uniek project voor verstandelijk gehandicapte kinderen en jongeren. Vanaf september kunnen dertig verstandelijk gehandicapten tussen 8 en 18 jaar bijzonder muziekonderwijs volgen in het deeltijds kunstonderwijs. De academie, de gemeente Grimbergen, het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Vereniging voor Hulp aan Ouders van Verstandelijk Gehandicapte Kinderen en de Rotary Club Meise Bouchout slaan voor de realisatie van dat project de handen in elkaar.

Leerlingen met een verstandelijk handicap uit Grimbergen en omgeving kunnen vanaf september in dezelfde academie muziekles volgen als hun andere leeftijdsgenoten. Het leslokaal waarin dat gebeurt zal wel speciaal worden ingericht voor en door de gehandicapte kinderen zelf. Het moet hen een gevoel van vertrouwdheid,

voorspelbaarheid en veiligheid geven. Autistische kinderen hebben immers een grote behoefte aan een duidelijk herkenbare omgeving.

Spelend leren

Docente Marijke Schotsmans specialiseerde zich tijdens haar opleiding in muziektherapie en is ook voorzitter van de Vlaamse vereniging van muziektherapeuten. Maar ze benadrukt samen met directeur Jean-Marie Soetaert dat ze aan de academie in Grimbergen geen muziektherapie gaat geven, maar wel alternatieve muziekles. 'Elk kind start met een drietal oriëntatielessen. Tijdens die individuele lessen krijgen de leerkracht, de leerling en de ouders de kans om elkaar beter te leren kennen. Samen met de ouders en het kind worden daarna aangepaste leerdoelen opgesteld. Kinderen met ongeveer dezelfde leerdoelen zitten in groepjes van maximum vier leerlingen bijeen. Autistische leerlingen vormen bijvoorbeeld een klasje apart. Ze krijgen één uur les per week.'

Eigenlijk gaat het om een vorm van spelend leren. 'We doen er alles aan om de leerlingen plezier te laten beleven aan het beluisteren van muziek, het instrumentenonderricht, het zingen en het bewegen op muziek. Tijdens het musiceren ontwikkelen ze hun taalvaardigheden, leggen ze contacten met andere leerlingen en leren ze hun gevoelens van angst, boosheid en vreugde uit te drukken. Voorts oefenen ze de fijne motoriek, leren ze klanken benoemen en wordt hun gevoel voor ritme en melodie gestimuleerd.'

Experiment wellicht veralgemeend

'Muziek is iets heel lichaamslijks', benadrukt Marijke Schotsmans. 'Het spreekt het kind aan op zijn primaire vaardigheden, vandaar het

grote belang van muziekonderwijs ook voor gehandicapte kinderen. Bovendien wordt met dit aanbod voor gehandicapten in het deeltijds kunstonderwijs opnieuw het taboe rond gehandicapten een stukje doorbroken en kunnen ze zich makkelijker integreren in de samenleving.'

Jean-Marie Soetaert van de gemeentelijke academie wijst op de constructieve medewerking van alle partners. Voorzitter Geeraerts van de plaatselijke

'Met dit aanbod voor gehandicapten in het deeltijds kunstonderwijs wordt opnieuw een stukje van het taboe rond gehandicapten doorbroken'

Vereniging voor Hulp aan Ouders van Verstandelijk Gehandicapte Kinderen bepleitte het specifiek kunstonderwijs voor gehandicapte kinderen. De gemeente Grimbergen stelt als inrichtende macht de ruimte ter beschikking in Ter Biest en de service Rotary Meise Bouchout schenkt 300.000 frank om het project financieel te ondersteunen. Ook het Vlaams ministerie van Onderwijs stond vanaf het begin heel open tegenover het bijzonder kunstonderwijs met verstandelijk gehandicapte kinderen en jongeren. Het experiment met het deeltijds kunstonderwijs loopt voorlopig drie jaar in de gemeentelijke academie van Grimbergen. Als het na die drie jaar positief wordt geëvalueerd zou het veralgemeend worden voor alle academies in Vlaanderen.

Gerard Hautekeur

Meer informatie: Gemeentelijke academie, Verbeytstraat 40, 1853 Grimbergen, tel. 02-267.19.90, vragen naar Jean-Marie Soetaert of via e-mail: mschotsmans@altavista.com

FOTO: PASCAL VANDERBON

Marijke Schotsmans en Jean-Marie Soetaert

DE VERKEERDE HAAN

OP HET EINDE VAN DE 18^e EEUW, WAS ER OP VLEURGAT/ELSENE EEN STRAAT MET DAARIN TWEE HERBERGEN VLAK TEGENOVER ELKAAR. DE ENE HERBERG DROEG HET UITHANGBORD "IN DE GE-KEERDE HAAN", DE ANDERE "IN DE VERKEERDE HAAN."

VAN DE HERBERGIERS, MIGNOLET EN PLETINCKX, WAS BEKEND DAT ZIJ ELKANDERS BLOED WEL KONDEN DRINKEN.

OP EEN DAG BEGAF MIGNOLET ZICH NAAR HET NABURIGE DAL VAN TENBOS...

MAAR HET IS PLETINCKX !!!

MOKSDOOD! WEGWEZEN MIGNOLET!

30

NU KUNNEN ZE MIJ NOG GOED VERDENKEN!

AMPER EEN PAAR UUR LATER...

VAN NEN BLOED-NEUS ZEKER!?

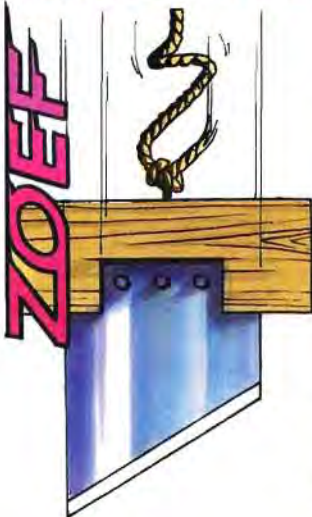

EN WELKE UITLEG GAAT GIJ ONS GE-LET, AAN- VORCKJE, - MET DAAR- OP UW NAAM - DAT WIJ HEB- TROFFEN. PLAATS VAN DE MIS- DAAD? BEN AANGE-

HET HOF!

IN DE ASSISENJURY, WAARVAN OOK DE PLAATSELIJKE KASTEELHEER DEEL UITMAAKTE, BEVONDEN 6 VAN DE 7 LEDEN MIGNOLET SCHULDIG AAN MOORD.

ENIGE TIJD LATER WERD DE KASTEELHEER ERNSTIG ZIEK.

WILT GE DE PASTOOR ROEPEN A.U.B.

EERWAARDE...DESTIJD HAD IK AAN PLETINCKX GELD VOORGESCHOTEN OM ZIJN HERBERG TE VERNIEUWEN.....

EN OMDAT HIJ HET ALSMAAK UITSTELDE OM MIJ TERUG TE BETALEN, KREEG IK OP EEN DAG EEN ERNSTIG DISPUUT MET HEM.....

TOEN HEB IK HEM EEN MISSE SLAG GEGEVEN VAN MIJNE WANDELSTOK.....
... NIET MIGNOLET, MAAR IK HEB PLETINCKX OMGEBRACHT....

TWEE MENSENLEVEN EN TWEE ONGELUKKIGE HUISGEZINNEN, HEBT GIJ DAN OP UW GEWETEN, HEER!

OP ZIJN STEKFBED VERMAAKTE DE KASTEELHEER ZIJN HELE FORTUIN AAN DE WEDUWEN PLETINCKX EN MIGNOLET.

TOT IN DE VORIGE EEUW, ZAG MEN OP DE PLAATS WAAR DE TWEE HERBERGEN HADDEN GESTAAN, TER HOOGTE VAN DE VAN EYCKSTRAAT, EEN KLEIN KAPELLETJE, DAT DE NAAM DROEG: "VERKEERDE HAANKAPEL."

British School in Tervuren niet langer een wereld apart

De British School of Brussels (BSB) in Tervuren was tot voor kort niet bepaald een toonbeeld van integratie. Pas de jongste jaren begon de school de muren rond haar isolement van 'expat society' te slopen. Directrice Jennifer Bray streeft naar integratie op drie niveaus: in de eigen schoolgemeenschap, in de gemeenten waar de leerlingen wonen en de school als organisatie in Tervuren. Een mastodont met oog voor het lokale, zeg maar.

32

'BSB is de tweede grootste internationale school in België, na de International School of Brussels. Onze school telt 1.100 studenten, verdeeld over zowat 65 nationaliteiten. Precies omdat ze van overal ter wereld komen, moeten wij eerst en vooral de leerlingen (en hun families) in onze schoolgemeenschap integreren. Zowat zestig procent van onze leerlingen heeft de Britse nationaliteit. Dat maakt dat nogal wat studenten niet vertrouwd zijn met het Brits onderwijssysteem

dat wij volgen. Vandaar ook onze nadruk op een sterke relatie tussen de ouders en de school.

Minstens basiskennis

De leerlingen wonen in wel twintig gemeenten rond de school, verspreid over de drie gewesten. Wij moedigen hen aan zich op zijn minst een zekere basiskennis van de lokale taal eigen te maken. Ze moeten overweg kunnen met de praktische informatie over activiteiten die worden georganiseerd, of dat nu een popconcert is of een tentoonstelling. Alleen zo kunnen ze deel uitmaken van de gemeenschap waarin ze leven. Ook stimuleren wij hen om lid te worden van een gemeentelijke sportclub en de plaatselijke winkelier aan te spreken in zijn taal. Taalkennis speelt nu eenmaal een belangrijke rol bij de integratie. Wij volgen het UK curriculum maar doceren extra talen, waaronder Nederlands als vreemde taal. Nederlands is een optie voor het 'examination level' en jonge leerlingen kunnen naschools Nederlands leren. We zoeken verder actief naar manieren om ook de ouders een elementaire kennis van het Nederlands bij te brengen, onder meer door het geven van taallessen. Voor 'expats' is het hier heel gemakkelijk om hun eigen taal te blijven spreken, niet in het minst omdat zoveel Vlamingen een andere taal machtig zijn. Ik vind wel dat je als buitenlander ook zelf een inspanning moet leveren.

Goede verstandhouding

Tenslotte is er nog de positie van de school als organisatie in Tervuren. Precies omdat wij zo'n grote internationale school zijn hechten wij veel belang aan een goede verstandhouding met de gemeentelijke - en andere lokale instanties. We streven ernaar om zowel formele als informele contacten met hen te onderhouden. Wij ontvangen hen op de school en laten hen bijvoorbeeld tijdig weten als we ver-

Jennifer Bray

bouwingswerken plannen en zij geven ons een seintje als er nieuws is in de gemeente. Wij afficheren ook lokale evenementen en maken het programma bekend van de omliggende culturele centra.

'Ik vind dat je als buitenlander ook een inspanning moet leveren voor de mensen waarmee je samenleeft'

Vaak steunen onze integratieprojecten op persoonlijke contacten. Zo is één van onze sportleraren voorzitter van een sportraad; Via hem organiseren we nu voetbalwedstrijden met buurtscholen. Wij sponsoren jaarlijks het Festival van Vlaanderen om te laten zien dat we graag onze naam verbinden aan lokale activiteiten. We nemen ook deel aan de jaarlijkse reuzenstoet in Tervuren. Voorts zamelen wij geld in voor goede doelen, zowel lokaal als internationaal. Het heeft allemaal te maken met integratie en we hechten daar zoveel belang aan omdat buitenlanders die afzijdig blijven gewoon niet beseffen wat ze allemaal missen als ze niet opgaan in zo'n lokale gemeenschap.'

Jennifer Bray

International schools in the Rand

In its series on international schools in the Rand, RandKrant pays a visit this time round to the British School of Brussels (BSB) in Tervuren, the second largest international school in Belgium. In very recent times this school has emerged from the isolation of 'expat society'. Director Jennifer Bray is striving for integration - and at three different levels: within the school's own community; in the municipalities in which the pupils live; and in the school itself, which forms part of the Municipality of Tervuren. 'It's all to do with integration', says the Director. 'Foreigners who hold themselves aloof simply don't know what they're missing by refusing to blend in with a local community of this kind'.